

Reggeli Ujság

22. évfolyam

Felelős szerkesztő:
ANDRÉE DEZSŐ

276. szám

A németek Moszkvához közelednek

Tulától délre áttörték a szovjetvonalakat

Nagy tankcsaták a moszkvai arcvonalon

A tengelycsapatok Afrikában meggyújtották az angolok előretörési kísérleteit

A német véderőparancsnokság közli:

A keleti harctéren a támadó hadműveletek továbbra is sikeresen folynak. A légi haderő a Fekete-tenger északi partján és a Don-medence középső részén szovjet légi támaszpontokat bombázott. Harci repülőkötelékeink a középső frontszakaszon és Wolchowtól keletre vasúti szállítmányokat és vonatösszeköttetéseket támadták.

Moszkvát a nap folyamán erős harci repülőkötelékek robbanó- és gyújtóbombákkal árasztották el. Leningrádnál két vadászrajunk merész támadással nagyobb szovjetrepülőkötelékből 8 ellenséges gépet pusztított el.

A Nagybritannia elleni harcban a Far-örszigetek mellett bombatalálattal megromgáltunk egy kereskedelmi hajót. További légi támadások Délnyugat-Anglia partjain levő katonai berendezések ellen irányultak. Repülőink folytatták az angol kikötők aknákkal való elzárását.

A flandriai partoknál kíséretben haladó őrszázadaink saját veszteség nélkül, sikeresen visszaverték angol gyorszázadok támadását. Lövedékeink egy ellenséges gyorszázadot felgyújtottak.

Észak-Afrikában erős angol kötelékek november hó 18-án Sidi Omártól délre és délnyugatra előtörték Tobruk felé. Német és olasz kötelékek azonnali beavatkozása az erős angol kötelékeket visszavetette. Az angolok súlyos veszteségeket szenvedtek. Számos ellenséges páncélost megsemmisítettünk.

Ujabb nagyarányú hadműveletek keleten

Berlinből jelentik: Tájékozott német helyen csütörtökre virradó éjszaka közölték, hogy a keleti arcvonalon újabb hadműveletek kezdődtek. Ez vonatkozik elsősorban az arcvonal keleti, moszkvai, leningrádi és a Ladoga-tótól délre eső részére. A moszkvai arcvonalról érkező jelentések egybehangzóan beszámolnak arról, hogy ezen a részen tankcsaták folynak. A bolsevista tankosztagok jelentős veszteségeket szenvedtek. A szovjet erők ellen állandóan folynak a légi támadások. Az egyik löszraktárt a levegőbe röpítették.

A Mai Nap értesülése szerint a német csapatok Tulától délre behatoltak a szovjetvonalakba. Az erős német ék áttörte a szovjetvonalakat.

Bartha és Werth vezérezredesek német Sasrendet kaptak

A MTI jelenti: A Kormányzó Úr megengedte, hogy vitéz nemes dálnokfalvi Bartha Károly szkv. vezérezredes, magyar kir. honvédelmi miniszter és Werth Henrik vezérezredes a német birodalom Vezére és kancellárja által nekik adományozott német Sasrend nagyke-

resztjét a kardokkal elfogadhasa és viselhesse.

ÚJABB ÖT KIVÉGZÉS
BRÜNNBEN

Prágából jelentik: Arulás előkészítése miatt Brünnben szerdán halálra ítélték öt személyt. Az ítélet végrehajtották.

A bolgár miniszterelnök beszéde

Szófiából jelentik: Filov bolgár miniszterelnök a bolgár képviselőház szerdai ülésén beszédet mondott. A bolgár külpolitikáról szólva, rámutatott arra, hogy a most folyó harcban a tengely hatalmai Európa új rendjéért küzdenek és ebben a harcban Bulgária sem áll-

hat félre. Bulgária végrehajtott csatlakozását a tengelyhatalmakhoz, amelyekkel már régóta szíves viszonyban állt. A békeszerződések igazságtalanságai adták az alapkövet Bulgária külpolitikájához. Amikor az olasz-görög háború kitört, Bulgária elérkezettnek lát-

ta az időt, hogy csatlakozzék a hármas egyezményhez. A tengely-hez való viszony azután is a legkedvezőbben fejlődött és ezekkel a szavakkal jellemezhető: kölcsönös bizalom és barátság. Bulgária politikája teljesen világos: egyedül a bolgár nép érdekeit tartja szem előtt. Bulgária hisz Németország győzelmében, mert Németország és szövetségesei az igazság győzelméért harcolnak.

A bolgár miniszterelnök ezután Magyarországról is megemlékezett. Egy hónappal ezelőtt — mondta — szerencsém volt látoga-

tást tenni Bárdossy László magyar miniszterelnöknel és külügyminiszternel, valamint Homan válas- és közoktatásügyi miniszternel, viszonzva a magyar miniszternek ez év februárjában Szófiában tett látogatását, amelynek során aláírtuk a magyar-bolgár kulturális egyezményt. Ezt az egyezményt budapesti látogatásom alkalmával megerősítettük. Budapesti látogatásom alkalmat adott arra, hogy még szorosabban fűzzük Magyarországhoz való viszonyunkat.

Magyarország egy évvel ezelőtt csatlakozott a hármas egyezményhez

Rómából jelentik: A Messaggero emlékeztet arra, hogy Magyarország egy évvel ezelőtt csatlakozott a hármas egyezményhez. A magyar nemzet ezzel a csatlakozással az európai nemzetek között elsőnek adta bizonyítékát annak, hogy mélyen tudatában van történelmi küldetésének és hivatott

arra, hogy tevékenyen együttműködjen Európa új rendjének megvalósításában. A csatlakozás első évfordulója Magyarországot nagy szövetségesei oldalán találja a Szovjet elleni háborúban. Magyarország kiveszi részét a háborúból is, hogy újból bebizonyítja hűségét a nagy baráti hatalmak iránt.

Hoover lehetetlennek tartja a partraszállást Európában

Washingtonból jelentik: Hoover volt elnök legutóbbi rádióbeszédében kijelentette, hogy az Egyesült Államok népének többsége ellenzi az amerikai expedíciós hadtest kiküldését akár Afrikába, akár Európába. Ilyen vállalkozás nemcsak az amerikai emberélet céltalan pazarlását jelentené, hanem egyúttal veszélyeztetné a gazdasági szabadságot is az Egyesült Államokon belül.

Arra a kérdésre, vajon Amerika az angol katonai erőkkel együtt létrehozhatna-e Európában valamilyen fordulatot a katonai helyzetben, Hoover válaszképp utalt arra, hogy a Szovjetunió tízmillió katonájával, húszezer tankjával és ugyanannyi repülőgéppel saját földjén és erődítései mögött sem tudta legyőzni a német hadsereget. Amerikai expedíciós hadtest küldése Európába most nem lehetne úgy végbe, mint a világháború idején történt. Akkoriban a csapatokat fokozatosan tudták át- küldeni Európába, most azonban egyszerre 5—8 millió amerikai ka-

tonából álló, döntő erejű harci egységre volna szükség és ilyen szállításokhoz szükséges hajóteret is csak öt esztendő alatt lehetne megépíteni. Nincs azonban olyan katonai szakértő, aki elhinné, hogy ilyen hadsereg, ha át is jutna az óceánon, partraszállhatna Európában.

FOKOZÓDIK AZ AMERIKAI BANYÁSZSZTRÁJK

Washingtonból jelenti a Reuter: Az amerikai kötött bányákban kitört sztrájk következtében szerdán a magántulajdonban levő bányák legnagyobb részének munkásai rokonszenvsztrájkba léptek. Pennsylvániában, Kentuckyban és Nyugatvirginiában 137 bányában szünetel a munka. Pennsylvániában a sztrájk következtében a napi szénkitermelés mennyisége több, mint százezer tonnával csökkent. Nyugatvirginiában mintegy 30 ezer munkás sztrájkol, aminek következtében az ottani bányák napi termelése százötvenezer tonnával csökkent.

A szerb nép harca az angol-szovjet propaganda ellen

Belgrádból jelentik: A belgrádi ügyvédi, mérnöki, orvosi, valamint kereskedelmi és ipari kamarák teljes üléseiken határozatot hoztak, amelyben

a legélesebben elítélték az erőszakosságokat, amelyeket a különböző banditák Szerbiában elkövetnek.

Hangoztatja a határozat, hogyha a szerb nép tovább tűri a terrorcselekményeket, az nagyon súlyos következményekkel járna rá nézve. Az egész szerb népnek egy emberként fel kell sorakoznia a kommunisták elleni küzdelemre. Fel kell világosítani azokat, akik talán nem tudják felfogni ennek a bomlasztó munkának a káros hatását, hogy súlyos következményekkel jár. Ugyancsak fel kell minden szerbet világosítani az angol-szovjet propaganda veszélyéről.

A mostani kommunista akció a szerb nép évszázados alkotásait akarja elpusztítani. Ennek csak úgy lehet elejét venni, ha Szerbia egész lakossága Nedics Milán tábornok mögött sorakozik fel és mindenki az ő utasításait követi. Ez az egyetlen út, amelyen a szerb népnek haladnia kell. Aki ezt nem teszi meg, népének sírásója.

Állami kezelésbe veszik az újvidéki városi kórházat

Az újvidéki városi kórház igazgatóságát értesítették, hogy a kormány határozata folytán a kórházat a közeli napokban a várostól az állam veszi át és állami kezelésben marad. A kórházat egymillió pengős költséggel átépítik és teljesen újjáalakítják. A kórházi ágyak számát az eddigi 450-ről 600-ra emelik.

A rossz időjárás hátráltatja a bácskai utépítéseket

Zomborból jelentik: Rögtön a felszabadulás után teljes erővel megindult a két évtized alatt teljesen elhanyagolt bácskai utak kijavítása és új, bekötött utak építése. Az utak helyreállításán négy gőzhenger és két motoros henger dolgozott. Sainos,

a téli időjárás korai beköszöntése erősen hátráltatja a munkálatokat.

Különösen a fuvarozási lehetőségek csökkentek a rossz időjárás miatt és a vasútállomások, valamint folyami rakodóhelyek mentén nagymennyiségű kőanyag vár elszállításra. Ennek elszállítása csak a téli hónapokban, a kemény fagy idején válik lehetővé. A kőanyagot egyébként teljes erővel szállítják és a napokban érkezett meg Apatinba egy hajórakomány kő.

A szerbek által felrobbantott hidak helyreállítási munkálatai változatlan ütemben folynak és befejezéshez közelednek a sztupári, anatini és bezdáni, valamint a Bezdán és Zombor közötti hidak.

Ezek karácsonyra valószínűleg teljesen elkészülnek. Nagyobb, végleges hidak építésére csak a tavasz folyamán kerül sor.

Minden húzáson egy főnyeremény!

Január 2-án már 750.000 pengőt lehet nyerni a tíz nappal előbb vásárolt erdélyi kötvénnyel

1942 január 2-án lesz az erdélyi nyereménysorsolás első húzása. A kötvénytulajdonosok tehát alig néhány nappal kötvényeik lejegyzése után azzal a szerencses eshetőséggel néznek szembe, hogy az erdélyi kölcsönbe fektetett pénzüket sokszorosan tetézve visszakapják. Lesznek olyanok, akik kis befektetés árán egyszerre dúsgazdag emberré válnak.

Mindjárt az első húzáson sorolásra kerül ugyanis egy hétszázötvenezer pengős főnyeremény.

Ezenkívül kihúznak két darab ötvenezerpengős, tíz darab tízezerpengős, száz darab ezerpengős és 875 darab ötszázpengős nyereményt. Mindjárt az első alkalommal tehát közel

ezer kötvénytulajdonos esik ki a további versenyből, nem úgy azonban, mint a sportversenyek selejtezőjén vesztésként, hanem éppen ellenkezően, mint nyertes.

A nyereménykölcsönnek 1961-ig évente kétszer, összesen negyven húzása lesz, a következő még 1942-ben, július havának első hétköznapján. Általában

minden húzásnak fő jellemvonása és egyben megkülönböztetője az osztálysorsjáték húzásától, hogy mindegyiken főnyereményt is kisorsolnak,

tehát 1.000.000, 750.000, 500.000, 300.000 vagy 200.000 pengőt. Összesen hét darab 1.000.000 pengős, négy darab 750.000 pengős, tizenegy darab 500.000 pengős, kilenc darab 300.000 pengős és hat darab 200.000 pengős főnyeremény kihúzására kerül majd sor.

Persze, a teljes nyereményösszege csak a teljes, 200 pengő névértékű kötvények tulajdonosai tarthatnak igényt. Akinek fél kötvénye, vagy negyed kötvénye lesz, annak csak a nyeremény fele, illetve negyedrésze jár, akár csak az osztálysorsjátékon.

Jövedelemadó nem kell utána fizetni,

csak a 20 százalékos nyereményilletéket vonják le belőle, ezt is már csak abból az összegből, mely a kötvénytörlesztés kiegyenlítése után fennmarad. Ha tehát valaki 200 pengős kötvényével, mondjuk százezer pengőt nyer, akkor ebből a százezer pengőből előbb visszafizetik neki a kötvény 200 pengős vételárát és a fennmaradó 99.800 pengőből vonják le a húsz százalék illetéket, vagy 19.960 pengőt. Végeredményben tehát 200 plusz 79.840, összesen 80.040 pengőt kap kézhez, ami 200 pengős, egyébként is jól kamatozó kölcsönösszeg fejében még mindig „elég szép” kis hozadék.

A Kreml titkai

Mit rejtegetnek Rettenetes Iván földalatti kincseskamrái?

Írta: Dr. Anarevszki Sándor

Évszázadok óta makacsul tartja magát Moszkvában az a hit, hogy a Kreml alatt földalatti város terül el. Rettenetes Iván volt az, aki a gazdagságáról híres novgorodi szabadállamot elfoglalta és amint ez akkoriban már szokás volt, természetesen ki is rabolta. A néphit szerint a Novgorodban összegyűjtött kincseket, töméntelen mennyiségű aranyat, drágakövet, ezenkívül pedig még Rettenetes Iván felbecsülhetetlen értékű könyvtárát és képgyűjteményét rejtik magukban a Kreml titkos kamrái. A kincsek a hagyomány szerint a XV. század óta érintetlenül hevernek rejtekhelyükön és állítólag csak Nagy Péternek sikerült a Kreml titkaiba betekintést nyerni. Nagy Pétert a történetírás nem olyan embernek ismeri, aki megelégedett volna a kincsek megszemlélésével, ezért az orosz történetírók egy része kétségbevonja a hagyomány szavahihetőségét, ám sohasem hiányoztak komoly történettudósok sem, akik

nagyon is érdemesnek tartották a kutatásokat.

A Kreml alatti titokzatos város utáni kutatások szoros kapcsolatban vannak a cári székhely történetével. Az évszázadok folyamán számos kutató próbált meg a titok nyitására jönni. A moszkvai Vörös-téren — a Kreml közepén — folytatott építkezési munkálatok során az úgynevezett Szenátor-kapu közelében egy alkalommal alagutra bukkantak és ez a meglepő felfedezés természetesen új tápot adott a kutatásoknak. A Vörös-tér elnevezésének egyébként semmi köze sincsen a mai

Oroszország uraihoz, hanem onnan ered, hogy a bojár-lázadás alkalmával

Nagy Péter itt ütötte le sajátkezüleg néhány lázadó fejét.

A hagyományok szerint III. Iván cárral, Rettenetes Iván nagyatyja kincsei elrejtésére földalatti kamrákat építtetett. Akár igaz ez, akár nem, III. Ivánnak mindenesetre minden oka meglett volna, hogy az akkori nyugtalan időkben ily módon próbáljon kincsei biztonságáról gondoskodni. Az új moszkvai birodalmat a még mindig szabadon garázdálkodó tatár hordák léteben fenyegették és a lázadó bojárak is töméntelen gondot adtak a cároknak. Állítólag III. Iván utódai is szükségesnek tartották, hogy kincseikről különleges intézkedésekkel gondoskodjanak és III. Iván földalatti kamráihoz új kincseskamrákat építtettek. Azon, hogy a bejáratok titkaira, ha csakugyan vannak ilyen földalatti kamrák, nem sikerült rájönni, nem kell csodálkozni. Köztudomású, hogy a reneszánsz kori olasz városok nagyon értékelték módját, miképpen lehet különböző szellemes berendezésekkel a földalatti folyosókat elrejtetni (elég csak például Leonardo da Vinci mechanikai játékaira gondolni), már pedig a Kreml építésében olasz építőmesterek is résztvettek. Ezenkívül pedig az orosz cároknak sohasem okozott lelki nehézségeket, hogy titkai tudóit egyszerűen eltüntessék az élők sorából.

A TITKOK TORNYA

A Kreml első tornya, a „Tainik” (titok) minden valószínűség szerint

ilyen berendezéseknek köszönheti nevét. Egy 1700-ból való krónika szerint a Tainik-toronyban számos titkos járat és földalatti kamra van, melyek közül egy falban végződő hosszú folyosót sikerült is megtalálni. A folyosó falából több nehéz vasajtó nyílt, felnyitásuk azonban nem sikerült. Sabelin orosz történetíró elbeszéli, hogy 1724 decem:berében a Kremlben lévő Szent János-templom harangozója, Osszipov, az illetékeseknek egy

kincsekkel teli földalatti kamráról tett jelentést

és kutatásokra kért engedélyt. Arra a kérdésre, hogy honnan szerzett tudomást a kamráról, a harangozó Zsófia hercegnő, Nagy Péter testvéreinek szolgájára hivatkozott. Makarov, a szolgáló állítólag maga is segédkezett a kincses ládák elhelyezésében és szerinte Nagy Péter cárral kincstárosával, Prokorovszki herceggel többször tett látogatást a titkos kamrában. Osszipov elbeszélése oly hihetőnek hangzott, hogy csakugyan megkapta az engedélyt a kutatásokra, sőt egy káplár vezetésével tíz katonát is rendelkezésére bocsátottak. A harangozó a Kreml összes ismert földalatti járatait átkutatta, azonban

nem sikerült eredményt elérni.

Osszipov erre ásatásokra kért engedélyt, de az építészeti szakértők véleménye szerint az ásatások veszélyeztetették volna a Kreml tornyait és így a további kísérletekről kénytelen volt lemondani. Az orosz kormányok azóta nem engedélyeztek többé kutatásokat a Kremlben.

NAPOLEON A KREML LABIRINTUSÁBAN

Ha Leyraud francia festő tudósításának hihetünk, Napoleon rövid moszkvai tartózkodása alatt nem csak maga is bejárta a Kreml földalatti folyosóit, hanem a földalatti kincsekről szóló mendemondák hatására elrendelte a majdnem száz évvel azelőtt abbahagyott ásatások folytatását is. Egy rejtekhelyen a kutató francia katonák találtak is több rejtélyes ládát, Leyraud jelentése szerint azonban

a ládák érintésére különös hangokat adtak,

mire a katonák, akik ugylátszik nem tartoztak Napoleon legbátrabb vitézei közé, jobbnak látták hanyatt-homlok elmenekülni. A ládákban hihetőleg önműködő orgonák voltak csomagolva.

TACITUS, LIVIUS TELJES MŰVEI?

A Kreml elrejtett kamráinak titkai azonban mégis csak nem a kincsekre szorjas lelkeket, hanem a tudósok képzeletét foglalkoztatták legtöbbször. Rettenetes Iván könyvtárának sorsa a tudósvilágban már évszázados viták tárgya. A cárral a híres könyvtárát apjától, Vasszili cártól örökölte, ő pedig a konstantinápolyi pátriárkától kapta örökségül. 1565-ben Rettenetes Iván könyvtárának rendezésére Johann Wettermann-t, egy rigai német papot hívott meg. Egy régi krónika tanubizonyossága szerint Wettermann kijelentette, hogy mindenét szívesen feláldozná ha a könyvtárát egy német egyetem birtokába juttathatná. Ha Wettermannnak hinni lehet, a felbecsülhetetlen értékű könyvtár többek között Cicero, Tacitus és Livius műveinek első másolatát is tartalmazta. Egyes történettudósok véleménye szerint az 1571 évi nagy moszkvai tűzvész alkalmával

a könyvtár megsemmisült,

mások azonban kitartanak a hagyomány mellett, hogy a könyvtár egy földalatti rejtekhelyen átvészelte a nagy tüzet és még most is ott várja, mikor tárhatja fel titkait.

Segítséget kér a Csajkás!

Harminchárom ezer hold földet kell sürgősen vízfeleníteni, máskülönben tavasszal is bevételesen marad a föld - Küldöttség keresi fel az ügyben az illetékes hatóságokat

Dr. Bálint Ferenc titeli és Vukovári Béla zsablyai főszolgabíró meghívására nagyjelentőségű értekezletet tartottak szerdán Sajkásszentivánon. A megbeszélésen megjelentek a járás községeinek jegyzői és bírái. Mozsorról Konkoly József jegyző és Zsámboki Antal bíró, Felsőkabolról Jankovits István jegyző és Gálicz Mihály bíró, Alsókabolról Kandler József jegyző és Molnár Andor bíró, Tiszakálmánfalváról dr. Gyimesi János jegyző és Róka István bíró, Kátyról Horváth Endre jegyző és Mayer György bíró, Sajkásgyörgyeről Pestalics Zakár jegyző és Nagy Dénes bíró, Csurogról Varga Gyula jegyző és Füstös József bíró, Titelről Orosz István jegyző és Tausz Ferdinánd bíró, Nádalyról Milics Mátyás jegyző és Mórincz Antal bíró, Sajkáslakról Lukács Gyula jegyző és Szungyi Mihály bíró, Sajkásszentivánról Gerber Fülöp jegyző és Derner Fülöp bíró, Tündéresről Gyukits Milos jegyző és Vecsera András bíró, Dunagárdonyról Buza András jegyző és Bodor András bíró, Boldogasszonyfalváról Mamuzsics György jegyző és Kanszler János bíró, Zsablyáról Szalóczy Menyhért jegyző és Kelemen Ferenc bíró.

33.000 hold föld víz alatt!

Nagy érdeklődés mellett nyitotta meg a főértekezletet dr. Bálint Ferenc titeli főszolgabíró. Üdvözölte Vukovári Béla zsablyai főszolgabírót, a megjelent községi vezetőket, majd részletesen ismertette az összejövetel okát és célját. Többek között ezeket mondta:

— Több mint 30.000 kat. hold föld áll víz alatt a két járás területén. Nemzetgazdasági szempontból Európa mai élet-halál harcában az országot ért károsodást

penzben nem lehet kifejezni.

Talán legjobban úgy jellemezhetem a veszteséget, ha rámutatok arra, hogy a víz alatt álló földek legalább 100.000 ember egy évi kenyerét teremné meg. A két járás gazdatársadalmának elmaradt évi tiszta jövedelme pedig 3 millió pengőre tehető.

A bajok okát kutatva sokféle szárnyrakelt mende-monda meghallgatása után mint valódi tényállást megállapítottam a következőket:

A szerb megszállás alatt az ármentesítés ügyét is politikai szempontok szerint kezelték és hogy kedvezzenek a szavazóknak, az ártéri járulékokat egyre lejjebb szállították, de még ezeket az alacsony járulékokat sem engedték behajtani. Így a legutóbbi évben a teljes évi kivetés csak 133.000 pengőt tett ki, ami

csak 10%-a az 1933. évi járuléknak.

Igaz, hogy különböző államsegé-

Zomborból megjelent Horti Miklós megyei számellenőr. Az ármentesítő társulat képviselőjében Kézdy Pál mérnök, helyettes igazgató vett részt az értekezleten, a Tisza-Duna töltésfenntartó és belvízszabályozó társulat vezetői autóháza miatt csak az értekezlet befejezése után értek el Sajkásszentivánra.

Az értekezlet megkezdése előtt dr. Bálint Ferenc titeli főszolgabíró megjelent a sajkásszentiváni képviselőtestület közgyűlésén és kihirdette a képviselőtestület kinevezését. Lelkes szavakkal felhívta a testület tagjait vállalt kötelezettségük hazafias, odaadó teljesítésére. Az újonnan kinevezett képviselőtestület tagjai lelkesen megjelentek a főszolgabírót beszéde után.

A képviselőtestületnek egyébként 18 német, 7 szerb és 3 magyar tagja van, a lakosság nemzetiségi szerinti megoszlásának megfelelően.

Ezután a községháza nagyteremben Horti Miklós megyei számellenőr igen érdekes előadást tartott a felszabadult Délvidékre érvényes közmunkaváltás kivételéről és fizetési módokról. A tanulságos előadást a két járás jegyzői nagy érdeklődéssel hallgatták.

lyekkel igyekeztek pótolni ezt az összeget, azonban a legutóbbi két évben olyan rendkívül nedves időszak köszöntött be, hogy az ármentesítésre fordított összegek nem bizonyultak elegendőeknek. Köztudomású, hogy az 1940. és 1941. évek lehullott csapadéka messze felülmúlja a sok évi átlagot. Az országban olyan területek jutottak víz alá, amelyek sohasem láttak azelőtt vizet és a Nagy Alföld legsúlyosabb kérdésévé vált az ár- és belvizektől való mentesítése. A vízmentesítés megoldásánál a mi járásaink bizonyos szempontból előnyben vannak az Alföld sok más részével szemben. Előnyben vannak azért, mert elődeink 40—50 évvel ezelőtt óriási áldozattal, mintegy 20 millió pengő költséggel

az ország legjobb védgátjait építették ki,

felszerelték hatalmas teljesítményű szivattyútelepekkel és több mint 200 km hosszúságú csatornahálózatot létesítettek. Minderre nekünk már úgyszólván semmit sem kell költenünk.

Egyetlen feladatunk az, hogy befűtsünk a szivattyú-telepeink kádjáiba és működtessük őket addig, amíg csak egy csepp víz borítja a réti földeket. Sajnos ez sokkal nehezebb feladat, mint ahogy első pillanatban látszik. Az ármentesítő társulat 1940. évi zárszámadásából megállapítottam, hogy a két járás összes földtulajdonosai a községekkel együtt 1940-ben mind-

össze 76.000 pengőt fizettek be, ezzel szemben ugyanezen évben a társulat csak szénre 173.000 pengőt fizetett ki. 1940-ben 183 napon át működtek a szivattyúk és összesen 530 vagon szenet fogyasztottak el. Hihetetlennek látszik, hogy

1941. évben is már 429 vagon szén fogyott el 120 napi szivattyuzás alatt és az eredmény úgyszólván semmi.

Ezzel akartam rámutatni, hogy az a feladat, melynek megoldása érdekében ma összejöttünk, milyen rendkívüli áldozatot követel tőlünk. A társulat vezetőségének számítása szerint legalább 800 vagon szénre van szüksége ahhoz, hogy földjeinket a ma rajtuk lévő víztől és a várható tavaszi csapadéktól mentesítsük és ezáltal a jövő évi aratást lehetővé tegyük. 800 vagon szén ára ma több, mint félmillió pengő!

Amikor ennek a megfontolásnak tudatára jöttünk, beláttuk, hogy a földek mai zilált tulajdonjogi állapotában az érdeklőség a felmerülő óriási terhet egyedül elviseelni nem képes. Ha tavasszal szántani akarunk víz alatt álló földjeinken és el akarjuk kerülni, hogy újabb 10.000 hold kerüljön víz alá, akkor

a magyar kormány sürgős, illetve nem sürgős, hanem azonnali támogatását kell kérnünk.

Tudjuk, hogy a kormányzat kérésünk elől nem fog elzárkózni. Éppen most került kezembe a vizitársulatok központi bizottságának kimutatása, mely szerint 1940. május havától 1941. júniusáig a magyar vizitársulatok 17 millióöttszáz ezer pengő államsegélyben részesültek. Óriási összeg, azonban 100 vizitársulat részesedett belőle. Tehát senki ne gondolja, hogy lépésünk után az állam már mindent el fog végezni, nekünk sem fizetni, sem cselekedni nem kell már. Ha a kormányzat a szükséges pénzüsszegnek a felét megadja, akkor már óriási eredményt értünk el;

a másik felét nekünk magunknak kell előteremteni.

Felmerültek hangozok, hogy engedjék el mindenkinek az ártéri járulékok hátraléka, mert a szerb világban történekmért senki sem vállalhat felelősséget. Milyen igazságtalan volna ez az elbánás azzal a földtulajdonossal szemben, aki mindig becsületesen kifizette járulékat, hiszen most jóval nagyobb részt kellene neki fizetni, hogy a szükséges pénzüsszeget előteremtjük. A társulat területéből 25.000 hold föld teljesen száraz és eddig még sohasem volt víz alatt. Milyen jogcímen engedjék el ezen földek tulajdonosainak a hátralékát, hiszen eddig teljesen ingyen élvezték az ármentesítés előnyeit. Ezeket a földeket elődeink a Ti-

szától és a Dunától hódították el, bele kell nyugodnunk, hogy a két folyó a földekért adót követel.

Dr. Bálint Ferenc értékes fejtegetései mély hatást gyakoroltak az értekezlet tagjaira. A megindult vitában Vukovári Béla zsablyai főszolgabíró, Varga Gyula, Pestalics Zakár és többek hozzászólása után értékes és tiszta áttekintést nyert az értekezlet a rendkívüli horderejű kérdésben. Kitént, hogy a két járásban

több mint 33.000 hold föld áll víz alatt,

az alábbi megoszlásban:

Község neve	Területe (hold)	Víz alatt
Boldogasszonyfalva	11.983	1110
Sajkásgyörgye	11.920	2500
Zsablya	21.717	5800
Tündéres	4.542	1200
Csurog	22.893	5500
Nádaly	7.996	1120
Felsőkabol	12.000	2600
Káty	12.961	2500
Titel	11.924	2451
Alsókabol	7.557	750
Mozsor	11.821	5336
Dunagárdony	5.643	552
Sajkáslak	5.146	1082
Sajkásszentiván	6.712	800

Az erdélyi nyereménykötvény vásárlás

kezdő napja

november 24

Kézdy Pál mérnök, az ármentesítő társulat képviselője, rendkívül érdekes felszólalásában azt fejtegette, hogy évek óta valóban rendkívüli időjárás uralkodik Európában és így a Csajkás-megyében is. Az elmúlt esztendőben például mindössze tíz olyan nap volt, amikor a Csajkás területeit előntő víz önmagától visszafolyhatott volna a Tiszába, vagy a Dunába. A legelső teendő sürgősen szenet beszerezni, hogy megindulhassanak a szivattyúk. A munka azonban csak úgy lesz eredményes, ha

legalább nyolcszáz vagon szén áll rendelkezésre.

Dr. Bálint Ferenc főszolgabíró összefoglalta az értekezlet tapasztalatait, majd a gyűlés elhatározta,

felkéri dr. Nagy Iván úvidéki közjegyzőt, a Földbirtokrendező Tanács elnökét, hogy vezessen küldöttséget az ügyben Bács-Bodrog vármegye főispánjához, alispánjához és a földművelésügyi miniszterhez.

Az értekezlet lelkes hangulatban fejeződött be, utána Sajkásszentiván lakosságának vezetőrétegéből mintegy nyolcvan jöttek össze és elbeszélgettek az értekezlet résztvevőivel.

EVETOVICS szücs-szalónja, BUDAPEST, IV., Petőfi Sándor utca 9, félemelet

Elfogták az ófutaki rablőgyilkosságy egyik tettesét

Az újvidéki „Fekete Sas” vendéglőben osztriaiak a gyilkosok

Megirtuk, hogy november 9-re virradó éjjel Ófutak határában meggyilkolták Petrov Nédo bolgár kerest, majd a gyilkosok a kertész kocsián elhagyták a tanyát és ismeretlen irányban távoztak.

Az újvidéki csendőrség körözlevélet bocsátott ki a két gyilkos ellen, akik közül az egyiknek személyazonosságát is megállapította. Ez Dimitrov Milenkó, a meggyilkolt állandó munkása, a másik gyilkos egy Aleksza nevű munkás volt,

akit két nappal a gyilkosság előtt fogadott munkába Petrov Nédo. A körözlevél alapján fogta most el a zombori rendőrség Dimitrov Milenkót.

Zomborban a környéket és a várost napok óta figyelik a rendőrök és ennek köszönhető a gyilkos kézrekerítése. Egy rendőrnök felűnt a Mussolini-utca egyik vendéglője előtt egy magas, fekete férfi, aki nő társaságában kocsiá akart ülni. Igazolásra szólította fel, de mivel gyanúsán viselkedett, bekísérte a kapitányságra, ahol csakhamar megállapították, hogy az illető Dimitrov Milenkó, akit az ófutaki gyilkosság ügyében keresnek.

A gyilkosságot Dimitrov és Aleksza nevű társa szombaton este követték el.

Aleksza, az új munkás, akit csütörtökön vett fel Újvidéken Petrov Nédo, szombaton este kukoricatőréről jöttek és negyed nyolckor leültek vacsorázni. Később Petrov is hazajött és ekkor vágta fejbe egy fejszével Aleksza, aki egyetlen csapással leterítette Petrovot. Ekkor elvették 7000 pengőt meghaladó pénzt, befogták a sűrű lovat a kocsiá és Újvidékre hajtottak, ahol a Fekete Sas vendéglőben megosztották a pénzen.

Dimitrovnak 3600 pengő jutott, amiből csak 2210 pengőt talált nála a rendőrség, mert a többi elkötötte. Dimitrovot tegnap átadták az újvidéki csendőrségnek, a másik tettest tovább keresik.

Újvidék szab. kir. thj. város polgármestere

Szám: 42917/1941.

Pályázati hirdetmény

Újvidék thj. város hivatásos tűzoltóságánál rendszeresített és a VIII. fiz. osztályba sorozott tűzoltóparancsnoki, a X. fiz. osztályba sorozott tűzoltófelügyelői és a XI. fizetési osztályba sorozott tűzoltó segédfelügyelői állásokra pályázatot hirdetek.

Mindhárom állás az 1936.X. tc. ben meghatározott képesítéshez van kötve.

Az állások betöltésénél előnyben részesülnek a 180.000/1936. B. M. rendelet 11. §-ában és a 770/1941. M. E. rendelet §-ában felsoroltak.

Felhívom mindazokat, akik ezen állásokra pályázni óhajtanak, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket megfelelően felszerelve a m. kir. belügyminiszter úrhoz címezve nálam legkésőbb december hó 10-ig nyújtsák be.

A kérvényhez a 7510/1941. M. E. rendelet 5. §-a értelmében személyi lapot kell mellékelni.

A később érkező kérvényeket nem veszem tekintetbe.

Újvidék, 1941. november 19-én.
Dr. vitéz Nagy Miklós s. k. polgármester.

Vasárnap tartja alakuló közgyűlését

a Tűzharcos Szövetség újvidéki főcsoportja

A közgyűlést a Levente Otthonban rendezik délelőtt 11 órakor

Nagyjelentőségű eseményre készülődnek az újvidéki tűzharcosok. Vasárnap, november 23-án alakul meg az Országos Tűzharcos Szövetség újvidéki főcsoportja, hogy a felzárkózás óta folytatott szervezési munkálatok befejeztével intézményesen is biztosítsa az egyesületi élet zavartalan folyamatát.

Újvidék közönsége jól ismeri a tűzharcosok munkáját, már rég szeretetével zárta a világháború obszitosait és lelkesen ünnepli őket valahányszor nagy kötelékben fejelekednek. Az újvidéki Tűzharcos Főcsoport egyike a legnépesebb vidéki csoportoknak, mert hiszen

magában Újvidéken már eddig hétszáznál több igazolt tagja van az egyesületnek, az igazolás alatt állók száma pedig az ezret is meghaladja.

A kiemelkedő eredményt alapos és lelkiismeretes szervezés előzte meg, amely nemcsak Újvidékre terjedt ki, hanem a környékre is. Az újvidéki Főcsoport hatáskörébe tartozik Piros, Kiszács, Ófutak, Ujfutak, Begecs, Dunagálos, Ókér, Ujsóvá, Ósóvá, Urszentiván, Petrőcz és Kölpény tűzharcos szervezete is, úgyhogy az újvidéki Főcsoport taglétszáma több ezer fő.

A vasárnapi alakuló közgyűlés iránt így nemcsak Újvidéken nyilvánul nagy érdeklődés, hanem a vidéken is, ahonnan eljönnek a tűzharcosok kiküldöttjei az újvidéki közgyűlésre.

A közgyűlésre az Országos Tűzharcos Szövetség budapesti központja is elküldi megbízottjait. A közgyűlés délelőtt 11 órakor kezdődik a Levente-otthon nagytermében. Az újvidéki tűzharcosok délelőtt 10 órakor gyülekeznek a tűzharcosok új otthonában, az Országzászló-tér 2. szám alatt. Az egyenruhával rendelkezők egyenruhában jelennek meg, a többiek tűzharcos karszalaggal. A Főcsoport vezetésége

minden bajtársat és érdeklődőt szívesen lát a közgyűlésre tekintet nélkül arra, hogy igazolt tagja-e a Főcsoportnak, vagy pedig csak szándékában van belépni.

Mazányi Mihály újvidéki halász büntetését hét évre emelte fel a szegedi ítélőtábla

Május 16-án a téli rikóidőben leszott egy embert

A szegedi ítélőtábla Curry-tanácsa tárgyalta Mazányi Mihály 57 éves újvidéki halász gyilkossági ügyét. A halászmestert 1941 május 16-án elkövetett egyrendbeli szándékos emberölés büntette miatt a törvényszék 3 évi börtönrre, ötévi hivatalvesztésre és politikai jogainak gyakorlásától való eltiltásra ítélte. Ügye felelősség folytán került a tábla elé.

A halászmester Újvidéken a „Homok Híd” melletti lakóháznak berendezett dereglyéjében lakik halászás idején Május 16-án reggel négy órakor, mikor hazafelé ment, észrevette, hogy egy előtte ismeretlen ember, név szerint Prasztalov József, a folyamórség lakatanyájának kerítéséből két deszkát igyekszik kihúzni Mazányi figyelmeztette az idegent, hogy ne lopjon és azt mondta neki: Ma már muszáj rendnek lenni.

Prasztalov azonban szidalmazni kezdte Mazányit és a Kormányszót, majd elvitte a deszkákat.

Mazányi megleste, hogy hova megy a tolvaj és feljelentette a katonai hatóságoknál. Ugyanaznap el is ment Prasztalov házába, ahol megtalálta a deszkákat. Ekkor közte és Prasztalov között ismét igen heves szóváltás támadt. Mazányi innen a közeli „Tizenhárom koma” kocsmába ment, ahol kétszer féldeci pálinkát ivott meg. Hazafelé tartva ismét betért egy kocsmába, ahol háromdecit pálinkát ivott meg, majd hazament, hogy előkészületeket tegyen munkájához.

A Dunán levő szigetre akart

menni fáért, ahol már máskor is dolgozott. Magához vette 14 centiméter hosszú halászkését tokjával együtt. Amint tevékenykedett, arrafelé ment Prasztalov is két barátjával és gúnyosan odaszólt Mazányinak:

— Kapott-e kitüntetést, meg piros nadrágot, amiért a katonáknál följelentett?

A megjegyzésből újabb szóváltás támadt, miközben Prasztalov a vasúti sínpárra ült és figyelmeztette Mazányit, hogy hagyja abba szitkozódását. Mazányi erre Prasztalov felé tartott, akit társai, látva Mazányi feldúlt arcát, figyelmeztettek, hogy távozzon el. Prasztalov azonban ottmaradt. E közben Mazányi már 3—4 lépésnyi közelségbe ért Prasztalovhoz, aki fölállt a sínokról. Mazányi megkérdezte, mit akar, erre Prasztalov két karját maga előtt vállmagasságban kinyújtotta és azt felelte: semmit. Mazányi ekkor előrántotta kését és Prasztalov mellébe szúrt, aki futni kezdett, de összeesett és elvérzés következtében meghalt.

Mazányit a közelben levő katonának azonnal letartóztatták.

A vádlott beismerte bűnösségét, de azal védekezett, hogy tettét erős fölindulásban, nem ölési szándékkal tette, mert azt hitte, hogy Prasztalov rá akar löni és önvédelemből szúrt feléje. A tanúk ezt az állítását megcáfolták és a tábla a bűnösség megállapítása után a vádlott büntetését

hétévi fegyházra emelte fel.

A vádlott az ítéletben megnyugodott.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok vezetőinek bejelentési kötelezettsége

A 7140/1941. M. E. rendelet gyakorlati alkalmazása

A nyilvános számadásra kötelezett kereskedelmi társaságok vezető állásának bejelentésére vonatkozó 7140/41 M. E. rendelet gyakorlati alkalmazása tárgyában az érdekeltek körében sok még tisztázatlan kérdés merült fel, melyek tisztázására és az általános gyakorlati megoldás tárgyában az arra illetékes helyen tárgyalások vannak folyamatban.

Az érdeklődés középpontjában áll az a kérdés, vajjon a hivatkozott rendelet 1. §-ának 1—3 bekezdése alá tartozó minden vezető állású alkalmazottat be kell-e jelenteni, vagyis a már régebben alkalmazásban állókat is, avagy csak azokat, akiket a vállalat újonnan óhajt felvenni. Ez a kérdés a rendelet vizsgálható erejének tisztázását jelentené, amire vonatkozólag

a kiadandó végrehajtási utasítás fog intézkedni.

Kétélyek merültek fel a hatvanadik életévüket, valamint szolgálati idejüket betöltött vezetők alkalmazásának további meghosszabbítása tárgyában is.

Értesülésünk szerint a kiadandó utasítás ebben az irányban is félreérthetetlen intézkedéseket fog tartalmazni.

Addig is, míg ily hatósági irányító rendelkezés meg nem jelenik, az érdekelte vállalatok eleget tesznek a megjelölt rendeletben előírt kötelezettségüknek az esetben, ha csak az 1 § 1—3. bekezdése alá eső új alkalmazottak és a határozott időre szóló szolgálati szerződések meghosszabbítása tárgyában tesznek bejelentést, amikor is csak a jóváhagyás után láthat a szolgálati megállapodás hatályba.

Újvidék szab. kir. thj. város polgármestere

Szám: 42916/1941.

Pályázati hirdetmény

Az Újvidék szab. kir. thj. városnál üresedésben levő és X. fizetési osztályba sorozott I. oszt. fogalmazói és főiskolai képzétségű közigazgatási gyakornoki állásra pályázatot hirdetek.

Mindkét állás az 1929. évi XXX. tc. 65. §-ában meghatározott elméleti képesítéshez van kötve.

Az állásokra a pályázatot a 7510. 1941. M. E. sz. rendelet 5. §-ában előírt módon személyi lappal kell benyújtani.

Az állások betöltésénél előnyben részesülnek a 7510/1941. M. E. sz. rendelet 4. §-ában felsoroltak.

Felhívom mindazokat, akik ezen állásokra pályázni óhajtanak, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket a m. kir. belügyminiszter úrhoz címezve nálam legkésőbb december 10-ig nyújtsák be.

Később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Újvidék, 1941. november 19-én.
Dr. vitéz Nagy Miklós polgármester.

Bajtárskulatás

(Ebben a rovatban díjtalanul közöljük a katonai üzeneteket.)

A cs. kir. 7. táborigazgató második ütegeben szolgált Simkó János szakaszvezető-ágyúmentert, Kiss hadnagyot és egy Bácsalmásról származó őrmestert keresi Huszár Sándor Újvidékről. (Lakik: Fazekas-utca 9. szám.) Az itt említett bajtársakkal Wolhyniában és az Isonzó fronton szolgált együtt, továbbá Eszéken a pótütegnél.

A Krim-félsziget gazdasági jelentősége

A 25.000 négyzetkilométer területű Krim-félsziget elfoglalásával a Szovjet-Unió ásványkincseit és termékenységgel egyaránt gazdagon megáldott területet vesztette el. Az ásványkincsek közül főleg a vasérc, mangán-, kőszén-, olaj-, aszfalt-, só- és gipszelőfordulások jelentősek. A sziget keleti sarkában a Kerts-félszigeten lévő vasércelőfordulásokat a szovjetorosz geológiai hivatal 1938-ban 2722 millió tonnára, azaz

az ország egész vasérckészletének negyedére becsülte.

Ez az értelep nagyságával tehát a már augusztusban elvesztett krivoj-rogi ércmedencét is aulszárnyalja. A krivoj-rogi vasérc 61%-os vastartalmával mindenestre messze felülmúlja a kerti ércet, kitermelését ezért eddig meglehetősen elhanyagolták (1938-ban a krivoj-rogi térségben 16.07 millió tonnát, a Krim-félszigeten csak 852.000 tonnát termeltek), a harmadik öt éves terv azonban a kerti vasérckitermelés nagyarányú fejlesztését írta elő. Mint ahogy a félszigeten ezenkívül egy nagy kohótelep, néhány gépgyár és több nagy élelmiszerüzem működik a Krim elvesztése a Szovjet-Unióra újabb érzékeny csapást jelent.

A Krim déli része termékeny földjével és kellemes földközvetleni éghajlatával

jelentős mezőgazdasági terület,

melynek gabona-, gyapot-, szőlő-, füge-, mandula-, narancs- és diótermelése messze meghaladja a helyi szükségleteket. Az 1937. évi statisztikai adatok szerint a Krim-félsziget 997.000 hektár mezőgazdasági művelés alatt álló területéből 778.000 hektár gabonaneműekre esik, de az 50.000 hektáron folyó gyapottermelés is jelentős. Az északi steppevidék nagyrészt állattenyésztésből él.

— „Távolból fűtött” városok Németországban. A német városoknak, de különösen Berlinnek újjáépítésével kapcsolatban, mely a nemzetiszocialista Németország legfontosabb programja közé tartozik, elsősorban a városoknak távolból való fűtésével foglalkoznak. A német technikusok régi ideája a városok lakónegyedeinek távolból való fűtése. Ilyen távfűtőberendezések találhatók Berlin némely részén, Charlottenburgban és Steglitzben, sőt az újonnan épülő endő tempelhofi repülőteret és a Berlin—Észak-Dél—tengely házsorait szintén távolból fogják fűteni. A távfűtés egy része a gázművek útján, a másik része pedig az elektromos művek által történik és pedig nem áram és gázszolgáltatás, hanem gőz és melegvíz szolgáltatása által. Urvanis a sík területek elektromos művei az áramot nem a hegyi patakok és vízesések által hajtott turbinákkal nyerik, hanem a szén elégetése folytán keletkezett gőzzel. Ez a gőzfejlesztés és a belőle nyert kondenzvíz nagyon előnyösen felhasználható a távfűtés céljaira. A német technikusok kiszámították, hogy az ilyen erőtelepeken eltűzött szénenergia kihasználása akkor is 70%, ha a vezetékhiányt hővesztésétől hozzászámítjuk. Németországban jelenleg már összesen 35 ilyen városi távfűtőközpont van, melyekből 16-ot már 1932 óta újonnan állítottak fel.

— Belgrád és a környező városok között megszűnik a hajóforgalom. A szerb folyamhajózás biztosítása közli, hogy a Belgrád—Zimony, Belgrád—Pancsova és Belgrád—Szmederevo közötti hajóforgalmat november 21-én beállították.

HÍREK

— ÜGYELETES SZOLGÁLAT ÚJVIDÉKEN NOVEMBER 15-TŐL 22-IG. Ügyeletes orvos: Dr. Kezes Béla, Szigligeti-utca 31. szám, telefonszám 28-90. Ügyeletes gyógyszerész: Grossinger Károly, Musolin-út 30 sz., telefon 27-40 és Popovits István, II. Rákóczi Ferenc út 124, telefonszám 33-74. Mentők és tűzoltók Andrassy-utca 12, telefonszám 33-22.

— Letette az esküt Bácsfeketehegy új előjárósága. Kedden délelőtt tette le az esküt Bácsfeketehegy község új előjárósága Dr. Kátóna József topolyai főszolgabíró kezébe. A község új előjárósága a következő: Községi főjegyző: Péterfia János, aljegyző: Moóri Károly, községi bíró: Bajnai Balogh Sándor, községi albíró: Morell Jakab, eskütettek: Csete József, Végh Bálint, Németh Sándor, Rösrich Frigyes, Karbner Fülöp és Bertók Lajos Bányai. Közygám: Németh János, községi pénztárnok: Józsa Gábor Erdős, községi tisztviselők: Balogh József, Dudás Erzsébet, Németh Mihály, ifj. Bartha Gábor és Ersek József. Képviselőtestületi tagok: Papp László, Marecskó János, Horkai György, Erdős Lajos, Pál András kereskedő, Szolga Sándor, Pásztor Lajos, Ágoston Sándor református püspök, Scherer Péter evangélikus lelkész, Bányai Gyula tanító, Józsa Sándor, Perlaki Lajos, Ubornyai János, Molnár Géza kereskedő, Gutw... Fülöp, Billingmayer György, Giesze Dániel kereskedő, Weismann Fülöp, Hauzer Adam, Rösrich Péter, gazdálkodók, napidíjasok: Pál Lajos, Zuschlag János, März János, Spanagel Mariska. Az eskütétel után a főszolgabíró beszédet intézett az új előjárósághoz és a tisztviselőkhöz, melyben fokozott munkára hívta fel őket, majd hivatalvizsgálatot tartott.

Most jelent meg! **Konkoly Kálmán:**
Magyar alkotók
Hírneves magyar tudósok, művészek, szakemberek műhelyéből.
GLOBUS magyar könyvesbolt,
Újvidék, II. Rákóczi út 42

— Hírek Bácsföldvárról. Az újonnan kinevezett képviselőtestület ünnepi ülést tartott, melyen megjelentek az újonnan kinevezett előjárók is. A gyűlésen Gyüre Károly járási főszolgabíró komoly intelmet intézett az új előjárókhöz és a képviselőkhöz. Ezt követte a hivatali eskü letétele. Eskütétel után Botka Sándor újonnan kinevezett bírót figyelmeztette fontos hivatására, majd átadta neki az elnöki széket, szimbólikusan jelezve ezzel a bírói tisztviselésbe történt beiktatást. Az új bíró úgy a hatóság kiküldöttjének, mint az előjáróknak és képviselőknak megköszönte a bizalmat, igérte hogy tehetsége szerint csakis a közérdeket fogja mindig szolgálni. — A Népkor választmánya elhatározta, hogy a költségvetésben előirányzott 150 pengőn a könyvtár részére könyveket szerez be. — A hadirokkantak, özvegyek és árvák összeírás végett november 30-áig a 9. számú irodában saját érdekükben feltétlenül jelentkezzenek. — A szerb uralom alatt ingatlanokban megkárosított gazdák jelentkezzenek az előjáróságnál. — A f. évi december hó 1-től kezdve az ingatlanadó 1% lesz.

— Belgrádban mindent összeír-nak. A szerb közigazgatási miniszter rendeletére Belgrádban összeírják a háztartásokban levő zsirt és tüzelőanyagot. Ezenkívül tíz napon belül be kell jelenteni az összes kereskedőknek, iparosoknak és vállalkozóknak a raktárakon levő vízvezeték, csatornázás és egészségügyi berendezések anyagát.

— Komlós Józsefné úrhölgy pécsi fűszernagykereskedése márcól-hónapra meghódította a pécsi és baranyai kereskedelmet, ma már pedig a hazatért baranyai háromszögben is sok vevője van. Komlós Józsefné nagykereskedését nem a konjunktúra hívta életre, megfelelő szakmai képzettség és gyakorlat után önállósította magát és lett hamarosan a pécsi keresztény nagykereskedő em értékes tagja. A gyönyörű áruháztárból minden igényt kitud elégíteni. Komlós Józsefné nagyszögös aszony egyébként az egyetlen pécsi keresztény nagykereskedő. Üzletét alapos felkészültséggel vezeti, mely férfiaknak is dicséretére vána. (DP.)

— Balesetek Zentán. Zentáról jelentik: Gulyás Jánosné 62 éves aszrony elesett a járdán olyan szerencsétlenül, hogy eltört a vállcsontja. — Csernák Anna 4 éves kisgyerek játék közben biciklival beleszúrt hátsába. Beszállították a kórházba.

— Dr. Kraft Istvánt Horvátország müncheni főkonzuljává nevezték ki. Dr. Pavelics Ante horvát államvezető dr. Kraft Istvánt, a volt jugoszláviai német néposport egykori politikai vezetőjét Horvátország müncheni főkonzuljává nevezte ki. Dr. Kraft az első német, aki szerepet kapott Horvátország külképviseletében.

— Szentlélek napok Zomborban. A zombori Szociális Missziótársulat vasárnap november 23-án kezdi meg működését. Az évadnyitó nagygyűlést reggel ünnepélyes szentmise vezeti be, amelyen a Cecília énekkar és a leányifjúsági Máriakongregáció énekkara énekel. A 9 órai szentmise alatt a misszió tagjai közös szentáldozáshoz járulnak. Az ünnepélyes dicsgyűlés, melyet dr. Deák Leó nyit meg, délután 5 órakor lesz a városháza nagytermében.

— Egyházi ének. Az újvidéki „Cecilia” egyházi énekkar másora Szent Cecília ünnepén a reggel fél 8 órakor tartandó szentmisén. I. Proprium. Introitus: Loquebar... Ps. Beati... Graduale: Audi filia... Offertorium. Schildknecht: Affertur regi... 2-szólamú női kar. Kommunion: Confundantur. II. Ordinarium. Gruber J. mise, 2-szól. női kar (op. 166.).

— Dr. Hilkene Lajos vármegyei tb. főügyész. Zomborból jelentik: Dr. Deák Leó Bács-Bodrog vármegye főispánja dr. Hilkene Lajos palánkai ügyvédet a vármegye írszeteletbeli főügyészévé nevezte ki. Hilkene dr. az alispán kezeibe a hivatalos esküt már le is tette.

— Az ezüst egy és kétpengős még tíz napig lesz forgalomban. Illetékes helyről felhívják a közönség figyelmét arra, hogy az egy és kétpengős ezüstérméket magánosok már csak november 30-ig kötelesek elfogadni. Az állami és egyéb közpénzárak tehát a postahivatalok is, az egy és kétpengős ezüstérméket még december 31-ig fogadják el, a Magyar Nemzeti Bank intézetei pedig 1942. január 31-ig cserélik át az egy és kétpengős ezüstérméket alumínium érmékre. A közönségnek ezért érdekében áll, hogy az egy és kétpengős ezüstérmék átcsereléséről minél előbb gondoskodják.

Nagyobb vidéki városban vasipari és mezőgazdasági gépeket gyártó vállalat mielőbbi beépítésre keres az üzleti és üzemi részben, kalkulációban jártas, középkorú

Őskeresztény üzemvezető mérnököt

vezető szakembert

Üntédel gyakorlati birok előnyben részesülnek. A vállalatnak nyugdíjintézete van. Részletes és az eddigi működésre is kiterjedő ajánlat „Vezető 3720” jellegre BLOCANER I. hirdetőirodába, Budapest, Varosház u. 10. küldendő

— SZESZTILALOM EGY TÖRÖK FALUBAN. Az Isztanbultól alig pár óra járásra fekvő „Karaköy” (Fekete-falva) nevű falut a nép „Kuru-köy” (Szárzalfalva) névre keresztelte. A névváltozásra az a körülmény szolgáltatott okot, hogy a falu vénei a kormány támogató bejegyzésével a falu egész területére szesztilalmat rendeltek el. A szigorú rendszabály oka a következő: Karaköy falunál ágakik el az egyik autóbusszonal Bursa felé. A csatlakozás végett az autóbusszoknak ilyenformán itt néha hosszabb ideig is kell vesztegelniük. A sofőrök ilyenkor az unalmas várakozási időt békes idogálással rövidítették meg. Ezek az idogálások igen gyakran vezettek súlyos szerencsétlenségekhez és az utazóközönség számára állandó életveszedelemet jelentettek. A falu bölcs vénei ezt az állapotot — igen helyesen — tarthatatlannak jelentették ki és a fenti módon vették ennek véget.

— Péterréve lakosainak száma 10.666. A most megejtett népszámlálás szerint Péterréve lakossága mindössze 10.666.

— Hazafias „Szívgyárda” ünnepély a kanizsai Gazdakörben. Magyarakanizsáról jelentik: A Jézus Szíve Társulat utánpótlását — mint ismeretes — a kis fiúcskák és lányok alkotják. Szommer Károly belvárosi plébános az idén is magaköré gyűjtötte a kisgyermekeket és minden héten foglalkozik velük. A plébános fáradságot nem ismerő, lelkiismeretes nevelő munkájának eredményét vasárnap délután a Gazdakör színháztermében mutatták be. Hazafias szavallatok, párbeszéd, kedves kis jelenetek, énekszámok és gyermekjátékok alkották a műsort, melyet a nagyszámú megértő közönség lelkesen tapsolt végig.

Előléptetések az újverbázi cukorgyár tisztviselő karában. Újverbászról jelentik: A Bácskai Cukorgyár r. t. központi igazgatósága kissárosi Kiss Tibor eddigi repafelügyelő és König Ferenc főpénztáros cégvezetőkké, Hauser Tódor mérnököt intézővé, dr. Weimann Károly mérnököt cukormesterré és Csávossy Bélát fővegyszésszé léptette elő.

— A D. M. K. Sz. magyarakanizsai szervezete felhívja mindazokat, akik tanulmányait valamely középiskolában, mint magántanulók akarják végezni s eddig még oktatásban nem részesültek, hogy az egyesület elnökségénél jelentkezzenek. Úgyisintén ismételt felhívja az egyesület elnöksége azokat is, kiknek nemzetiségi bizonyítványra van szükségük, hogy forduljanak az elnökséghez.

Szerbiában a biztosító intézetek részvényei csak névre szólók lehetnek. Belgrádból jelentik: Szerbia német katonai parancsnokságának hivatalos lapja közli, hogy a biztosító társaságok részvényeit hat héten belül névre szóló részvényekre kell cserélni. Az átírást az illető biztosító társaság igazgatósága végzi, de az átíráshoz a német katonai igazgatóság gazdasági főmegbízottjának engedélyét kell kikérni.

— Ujabb árdragítási ítéleteket hozott a pesti büntetőtörvényszék. A budapesti büntetőtörvényszéken a különböző tanácsok és egyesbírók összesen tizennégy ügyben hoztak marasztaló ítéletet árdragításért. Kabász József fűszerkereskedőt sajtódrágításért hathónapi börtönre és 300 pengő vagyoni elégtételre, Huszák Béláné hentesüzletében alkalmazott Tusiak György segédet, mert két darab tojásért 44 fillért követelt, Tusiákokat 600 pengőre, Huszák-nét, mint tulajdonosnőt pedig hathónapi börtönre és 600 pengő vagyoni elégtételre, Tauber Arnoldot gumidragításért 600 pengőre, Gadácsi Györgynét, mert félkiló hagymaért 15 fillér helyett 16 fillért kért, hathónapi börtönre, Schvare Lázár marosvásárhelyi magánhivatalnokot kávé és tea drágításért kétezer pengő pénzbüntetésre és a kávé és tea mennyiség elkobzására ítéltettek.

— Bablótamadási kísérlet egy piaci kereskedő ellen. Szerdán délután a budapesti Etele-téri piacon Egri Ödön 24 éves állástalan nap-számos vásárlás ürügyével bejött egy zöldes fülkébe és mikor a fülke tulajdonosnője elfordult, tört huzott elő és az asszonyt orvul le-szurta. A támadó hozzáfogott a helyiség kirablásához, a szomszédok azonban idejében észrevették, lefogták a merénylőt és átadták a rendőrnöknek. Az eljárás Egri ellen rablási kísérlet címén megindult.

Fillérékért egészséget!
Egészséges? - Befeg?
Mindkét esetben olvasson egészségügyi szak-könyveket — Orsiai választék
GLOBUS magyar könyvesbolt,
Ujvidék, II. Rákóczi út 42.

— Temerini hírek. A közellátást hivatal felhívja a lakosság figyelmét arra, hogy örölt fűszerpaprikát csakis állami minősítés után szabad forgalomba hozni, minősített paprikát pedig 1 kg-os vagy ennél nagyobb csomagolásban állami minősített jeggyel, ólomzárral ellátott csomagolásban szabad áruba bocsátani. Kicsinyben való árusítás céljára az ilyen paprikából csak 1 kg-os csomagot lehet nyitva tartani. Erre vonatkozólag bővebb felvilágosítással a közellátási hivatal szolgál. Házilag örölt paprikát forgalomba hozni tilos, ugyanígy tilos paprikát zsákokból árusítani. — A házadó-vallomási íveket a községhez az adóügyi jegyző tölti ki. A háztulajdonosok házzám szerinti sorrendben jelennek meg. — Az 1941/42 évi földadó kivetési lajstromot 15 napi közzemlére függesztették ki, az adóügyi jegyzőnél megtekinthető. — Az adófényképek leírása rövidesen elkészül. — Minden tengeri termelő, részes, konvenció cseléd vagy harmados büntetés terhe mellett köteles gabonalapjába beírni az ártírt tengeri termést s a gabonalapot a jobbszálon aláírni. Tengerit eladni vagy vásárolni csakis vásárlói engedéllyel szabad, csakis kizsákdától vagy részestől. — A temerini villanyvilágításra és a gyalogjárókra sok a panasz, az illetékes hatóságoktól várnak orvoslást.

— Internálási eljárás indult meg egy zombori tejárús ellen. Hubay Antal zombori lakos feljelentést tett a rendőrségen Obuskovics Milán tejárús ellen, aki neki éveken át szállította a tejet, a napokban pedig felmondta a tejszállítást. A rendőrség megállapította, hogy Obuskovics az állandó vevőtől megvont tejet a piacon árusítja a maximális áron felül. Ezért előállították az ügyészségre, amely árdragítás címén megindította ellene az eljárást, egyúttal folyamatba helyezték ellene az internálási eljárást is. Ez lesz az első eset, hogy Zomborból internálnak valakit.

NOVEMBER 21

1919—1941

1918. ■ A szerb csapatok megszállták Lugost. — A visszavonuló II. német hadsereg ekkor már a Maros folyó mögé érkezett és Szeged —Makó környékén volt összpontosítva.

1921. ■ IV. Károly király és Zita királyné a Madeira szigetén lévő Funchalba érkeztek, melyet az antant tartózkodási helyül jelölt ki számukra.

— Az angol trónörökösnek Bombayban való tartózkodása alatt véres zavargások törtek ki.

1924. ■ Chamberlain angol külügyminiszter értesítette a szovjetet, hogy az új angol kormány a Szovjettel augusztusban kötött szerződését nem ratifikálta.

1927. ■ Rothermere lord Zoch Sámuel eszehszlovák püspök levelére válaszolva megállapítja, hogy Zoch képtelen volt érveiből bármit is megcáfolni. Újra kijelenti, hogy a cseh földreform tipikus formája volt a rablásnak. Hivatkozik továbbá arra, hogy Amerikában Borach szenátor is a revízió mellett van, Borach mögött pedig az „amerikai pénzügyi támogatásának és a közvéleménynek hatalmas ereje áll.”

1928. ■ A Ház részleteiben is elfogadta a magyar-olasz kereskedelmi szerződés becikkelyezéséről szóló javaslatot.

— A megszállott Baranyában megtiltották a magyarnyelvű egyházi énekkortatást.

1931. ■ Hindenburg, kinek Horthy Miklós kormányzó a 3. magyar honvéd gyalogezred tulajdonosságát adományozta, hadparancsban fejezte ki ezért köszönetét.

— Japán elismerte a független mandzsu kormányt.

1932. ■ Hindenburg elnök újból fogadta Hitlert és megállapította a feltételeket, amelyek mellett hajlandó rábízni a kormányt.

1937. ■ Darányi miniszterelnök és Kánya külügyminiszter több napi tartózkodásra Berlinbe érkeztek.

1940. ■ A háromhatalmi szerződés aláírása alkalmából a kormányzó táviratban üdvözölte a német, olasz és japán államfőket.

— Az olaszok kényszerleszállás következtében elfogták a közlekedési angol légierő h. parancsnokát.

—ó—s.

— Gyomor-, bél-, máj- és anyagcserebetegségek szívesen isznak reggelként felkeléskor egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ennek hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát!

— A drága lügőért hat havi börtön. A zombori törvényszéken Hornyánszki büntető egyesbíró most tárgyalta Rottmüller Vilmos zombori kereskedő és Szita Andrásné árdragítási bűnperét. A vádirat szerint Rottmüller 50 kiló zsírszódát adott el Szitásnének 2.90 pengős kilóankénti áron, noha a zsírszóda rendes ára 90 fillér. A tárgyaláson Rottmüller azzal védekezett, hogy a zsírszódát Belgrádban szerezte be kilóanként 25 dináros áron és így nem adhatta olcsóbban. Szitásné azt vallotta, hogy szüksége volt a zsírszódára és azért minden árat megfizetett érte. A bíróság mindkettőjüket bűnösnek mondotta ki és a kereskedőt hat havi börtönre, Szitásné pedig 80 pengő pénzbüntetésre ítélte egyúttal elrendelte a kereskedőnél lefoglalt 92 kiló zsírszóda elkobzását.

— Megtámadta a detektívet a burgonyarejtegető. Budapesten burgonyahiány keletkezett azért, hogy a kereskedők rejtve tartották készleteiket. A közellátási minisztérium közegei ezért sorozatos házkutatásokat tartottak és több helyen nagymennyiségű rejtett burgonyát találtak. Többek között burgonyát rejtgetett Felker Ödön pestszenterzsébeti kereskedő is, aki rátámadt a házkutatást végző detektívekre. Nemesak burgonyarejtegetés, hanem hatósági közeg elleni erőszak címér is eljárás indul ellene.

— Veszedelmes betörőbandát tett ártalmatlanná a budapesti rendőrség. Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség veszedelmes betörőbandát tett ártalmatlanná, amelynek tagjai számos betörést követtek el és mintegy százezer pengő értékű ékszereket, szőnyeget és egyéb tárgyakat loptak. Az öttagú bandának egyik tagja nő.

— Horgosi hírek. A termelők a hetipiacra szánt terményeiket csakis a piac területén adhatják el, úgyszintén a vásárlók is csakis a piacon vásárolhatnak. Utakon vásárolni vagy eladni valamit szigorúan tilos. Kofák és viszonteladók csak fél-tíz óra után vásárolhatnak a piacon. — Az árdragítókkal szemben szigoruan eljárának, legutóbb két letartóztatás történt a piacon, az árdragítókat bíróság elé állítják. — A sertéshizlalók kötelesek bejelenteni, hogy hány sertést hizlalnak. — Aki eddig elmulasztották bejelenteni vagyoni és jövedelmi adójukat, kötelesek mielőbb eleget tenni kötelezettségüknek. — A községháza 4. számú szobájában jelentkezzenek az összes földbérlok. A kisebb haszonbérlok adóelengedést kérjenek, a nagyobb földbérlok pedig haszonbérleti adóbevallást kötelesek tenni. — A háztulajdonosok, akik szeptemberig házbérvallomást tettek s azóta bérlováltozás történt náluk, kötelesek november végéig újból jelentkezni a községháza 4. számú szobájában.

— Ingyenes munkaközvetítés. Munkát kaphatnak a M. Kir. Állami Munkaközvetítő Hivatalnál, Vak Bottyán-utca 2, (volt munkásbörze épülete), telefon 26—94. Férfiak: 1 gyors- és gépiró, 1 fűszer- és disz-műáru kereskedő, 1 lakatos, 1 bádogos, 1 villanyszerelő, 4 asztalos, 3 faesztergályos, 1 timár, 3 szabó, 2 cipész, 3 szűcs, 1 kekszütőmester, 1 vasöntő, 1 kerékpárral rendelkező kifizető. Nők (háztartási alkalmazottak): 1 gyors- és gépirónő, 1 fodrászlány, 1 politurozó, 1 nevelőnő, 1 tamburirozónő, 5 mindenes főzőnő, 3 mindenlány, 2 bejárónő, 2 pincérlány. Tanonchelyek: 3 kovács, 2 kályhás, 1 asztalos, 3 bognár, 1 autófényező, 1 kárpitos, 1 fodrász, 1 szabó, 1 cukrász, 1 sütő, 1 címestő, 1 fűszerkereskedő. Állást keresnek: Tisztviselők: 49 férfi, 19 nő. Ipari szakmunkások: 167 férfi, 20 nő. Ipari segédmunkások: 132 férfi, 238 nő. Tanoncok: 5 fiú és 1 leány.

Vasárnap **táncdelután**
az újvidéki Daloskörben
Dr. Vilt utca 46. Beléptidj 60 fillér

— Termékeny takarékoság, áldáshozó költsékezés. Háborús időben, amikor az anyagok beszerzése a polgári szükségletre való cikkek gyártása megnövekedett s amit termelnek, abból elsősorban a hadsereg igényeit kell kielégíteni, nagy erény a takarékoság. Erény, mert ha a pénzünkért nyakra-főre vásárolunk, rendszerint még azon a mértéken is túl, ahogy rendes időkben vásárolni szoktunk, a szűkösebb készlet gyorsabban kifogy és míg a gazdagabbak dús készletekhez jutnak, a szegényebbeknek lerongyolódik a ruhájuk és felkopik az álluk. Az oktalan áruhalmozás felveri a megfogyatkozott készletek árát és bizony ember legyen, aki ekkor a szükségleti cikkekkel meg tudja fizetni. Láttuk azt a mult háborúban és főként az utána következő években. A takarékoság jelszava ellen rendszerint azt az érvet szokták felhozni, hogy aki ráül a pénzére, az a piactól vonja el, attól, hogy pengőiből munka fakadjon, hogy belőle mesteremberek, kereskedők, gazdák és azok alkalmazottjai éljenek meg. Ebben az ellenérven van némi igazság: ami pénzt az ember kiad, azt más kapja. Meg kell találni tehát azt a módot, hogy az ember úgy adjon ki a pénzt, hogy ez ne legyen közérdekeltes, okatlan költsékezés, de belőle hasznos, bőséges munkaalkalom teremjen. Nos, ilyen módot nyújt az erdélyi nyereségekölcsön. Aki kötvényt vásárol, egyrészt teljes összegében visszakapja a pénzt, kamatot is kap rá, sőt ha szerencsés, nagy összeget, esetleg százszekeret is nyerhet, másrészt olyan széleskörű munkaalkalomhoz juttatja hozzá az emberek tízezeit, amelynek célja Magyarország egyik legbecesebb részének, Erdélynek felvirágoztatása. A költsékezésnek, vagy talán inkább takarékoságnak ezen a módján mindenki keres: aki kötvényt vásárol, aki a százmillió pengős munkaalkalom révén keresethez jut és végül Erdély, amelynek gazdasági vérkeringése az egész nagy akció nyomán elevenen felpezsdül.

ARTIN ENYHE BIZTOS HASHAJTÓ

— Kulai hírek. Az NMK kulai szervezete szombat este táncmulatságot rendez a Halász-féle vendéglő színháztermében. A táncvigalom nagysikerűnek ígérkezik, a rendezést Romoda Ferenc elnök irányítja. — A mult héten „Kula ujjáépül” című cikkünkben téves jelentés révén hiba csuszott be, amennyiben a képviselőtestület ülésén nem Kanyó Ferenc, hanem Kanyó István községi elnök elnökölt.

— A pécsi Széchenyi-téren feltűnik egy fővárosi nivóju gyermekruha áruház, mely gyönyörű kirakatokkal mutatja a fővárosi nivót, mely a szakma első üzletévé emelte. Lukács Ernőné úrhölgy rendkívüli képzettséggel vezeti üzletét, ahonnan Baranya, Somogy, Tolna legelőkelőbb családjai ruházzák gyermekeiket. Lukács Ernőné elismert jóízűségről, mellyel valósággal forradalmasította a gyermekdivatot. Máris megbecsülésébe fogadta a Délvidék, melynek szülői értékes tanácsadóra találtak személyében. Üzletében látható szebbnél szebb kabatok és ruhák saját műhelyében készülnek, így hozott anyagból is vállal rendelést. (D. P.)

A néma levente

Feljutva a Beltéri Katolikus Körben

A szerb megszállás alatt, amikor a hivatásos magyar színjátszás számúve volt színpadainkról, ezt a nagy nemzetnevelő hivatást a magyar műkedvelő társulatok céltudatos színpadi munka és ösztönöztséggel és nem utolsósorban az egyes szereplők művészi képességei folytán oly magas színvonalat értek el, hogy bizonyára nem egy hivatásos társulattal felveszik a versenyt. Különösen vonatkozik ez a megállapítás az újvidéki Beltéri Katolikus Kör együttesére, amely a komolyabb műfaj ápolásával a kisebbségi sorsban egészen különleges kultúrmissziót teljesített s messze a város határain túl is, számos vidéki vendégszereplésével, sugározta a magyar öntudatot, a nyelv és kultúra szeretetét és megbecsülését.

Az újvidéki magyar társadalom ma számban és kultúrigényben lényegesen megerősödött és bizonyára nem lesz érdektelen, ha a városunkban a Hazához történt visszatérésünk óta letelepedett magyarok előtt is bemutatkozik a műkedvelés élgárdája. — és pedig főleg azon színművekkel, amelyek már a szerb megszállás alatt is átütő sikert értek el.

Az első ilyen előadást e hó 30-án, vasárnap este fél 9 órakor tartják

A Beltéri Katolikus Kör nagytermében, amely alkalommal Heltai Jenő nagysikerű verses vigjátéka a „Néma levente” kerül előadásra. — Bár a műkedvelők elsősorban az anyaországbelieknek óhajtanak kedveskedni ezen előadással, az bizonyára nem lesz érdektelen az újvidékiek előtt sem, mert a színmű most először kerül színre az eredeti szöveggel, amelyet a szerb cenzura annakidején erősen megnyirbált sőt még a darab eredeti címét sem engedélyezte. Az előadásra ügyszólván filléres áron kaphatók jegyek Szikcsák Károly szórmekekeskedésében, II. Rákóczi Ferenc út 39.

Fűmagvakat

vásárol és szerződéses alapon kedvező feltételekkel termelt. Előnyös árban vásárol sörárpát, lóhere-, lucerna- és fehérrhére-magvakat, lóvasszót és szesző-bükkönyi, kölest, mákot, répamagot, hüvelyeseket és gabonamécsket stb.

Németh János, Budapest
V. ker., Hollán-u. 49. - Tel. 291-444

A budapesti Kamarakórus hangversenye Zomborban. A budapesti Kamarakórus délvidéki körútján Zomborban a Vadászklubban november 21-én este hangversenyt rendez. A kiváló művészegyüttes zombori vendégszereplése elé nemcsak Zomborban, de a környékről is nagy az érdeklődés. A hangverseny műsora a következő: 1. Egyházi zenei művek: a) Kertész Gyula: Cantanibus organis; b) Harmat Artúr: De profundis...; c) Lassus: Jubilate Deo; d) Bárdos Lajos: Ó ékes szép világ; e) Bárdos Lajos: Nyujtsd ki menyéből... 2. Madrigálok: a) Palestrina: Szép szemsugár; b) Gastoldi: Csónakos ének; c) Scandalli: A tyúk; d) Marenzia: Aradt a fény; e) Dowland: Könyörögjek-e szivedért?; f) Lassus: A malom; g) Lassus: Visszhang. 3. Kodály kórusok: a) Alkik mindenről elkesnek (Ady vers); b) Székely keserves; c) Esti dal. 4. Népdalkórusok: a) Nádasdy Kálmán: Három út előttem; b) Ottó Ferenc: Hess páva (erdélyi dal); c) Ádám Jenő: Elindultam szép hazámból; d) Bárdoss Lajos: Két katonanóta (Eszik és Horthy Miklós táborából); e) Molnár Antal: Megy a gőzös...

**ZENE FILM SZÍNHÁZ
MŰVELŐDÉS
MŰVESZET IRODALOM**

A magyar filmgyártás nagy eseménye, a Hány János

az újvidéki Apolló Filmszínházban

Páger Antal, aki méltán vallhatja magáénak a „legnagyobb magyar filmművész” címet, ismét hatalmas alakítással örvendeztette meg néveit, minden magyarországi mozilátogatót. A legendáshírű képzelt Hány Jánost eleveníti fel legújabb filmjében olyan művészi hűséggel, hogy az élvezetes kétórás derűtség után a néző sajnálja az előadás végét. Páger gyönyörű alakítása mellett a legnagyobb tökéletességre emeli a filmet az utóbbi időben márföldes csizmákkal haladó magyar filmtechnika, amelynek minden fortélyát felhasználta a Hány János forgatójánál. A fáradozás nem volt hiába-

va, a Hány János az utóbbi időben gyártott kitűnő magyar filmek között is első helyet foglal el és magyarnak, nem magyarnak, feledhetetlen émménnyel szolgál.

A komikus, valószínűtlen eseményekben gazdag filmben Páger mellett Pethes Sándor és Makláróy robban még ki, Dayka Margit jobb, mint eddigi filmjeiben. A Hány Jánost mindenkinek látnia kell! A film iránt mindenfelől meggyalvánuló nagy érdeklődésre való tekintettel az Apolló csak még néhány napig mutatja be a Hány Jánost, jegyekről ajánlatos elővételben gondoskodni.

Rendkívül nagy az érdeklődés a Budapesti Kamarakórus újvidéki szereplése iránt

A hangversenyre már kibocsátották a jegyeket

A Budapesti Kamarakórus, mint megirtuk, szombaton, 22-én este félkilenc órai kezdettel Újvidéken hangversenyt ad. A hangversenyt a Katolikus-otthon színháztermében rendezi a Beltéri Katolikus Kör. A budapesti Kamarakórus vendégszereplése iránt nemcsak Újvidéken, hanem széles körökön is nagy érdeklődés nyilvánul, úgyhogy bizonyosra vehető: a Katolikus-otthon hatalmas színházterme színültig megtelik a helybeli és vidéki érdeklődők százaival.

A megnyilvánuló nagy érdeklődésre való tekintettel a jegyeket már napokkal ezelőtt kibocsátották, akik Magyarország legnagyobb kórusát megakarják hallani, ajánla-

tos, hogy helyről előre gondoskodjanak, mert máris igen sok jegy elkel. Jegyet elővételben Bartha és Társa fotószaküzletében lehet kapni (Mussolini-út).

A budapesti Kamarakórusról Magyarország, Olaszország és Németország sajtója a legnagyobb elismerés hangján ír. A kórus hazánk nagyvárosai mellett olasz- és németországi körútja során minden külföldi nagyvárosban is olyan élményszerű sikert aratott, hogy arra méltán büszke lehetne a világ bármely hasonló együttese. Örömmel üdvözljük a Kamarakórust Újvidéken, ahol bizonyára újabb méltó sikerrel gazdagodik majd dús babékoszoruja.

Bácsfeketehegyen megalakult a »MANSZ« helyi szervezete

Nagy lelkesedés mellett alakult meg Bácsfeketehegyen a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének helyi szervezete. Az alakuló gyűlés előtt a szervező bizottság tagjai házanként felkeresték az összes bácsfeketehégyi asszonyokat és meghívták az alakuló gyűlésre, valamint felszólították az egyesületbe való belépésre. A propagandának meg is volt a hatása, mert az alakuló gyűlésen a Polgári Magyar Olvasókör színháztermét teljesen megtöltötték a bácsfeketehégyi asszonyok, lányok és érdeklődők s Agoston Sándorné főtisztelt asszony zsufolt terem előtt mondotta el nagyhatású megnyitó beszédét. A főtisztelt asszony azzal kezdte beszédét, hogy kérdezhetné valaki, szükséges-e egyáltalán, hogy az asszonyok egyesületbe tömörüljenek és úgy fejtsenek ki fokozottabb, több munkát? Nem elegendő-e, ha otthonaikat házuktájtát rendben tartják, gyermekeiket iparkodnak jól nevelni? Sokat feltette ő is magában ezt a kérdést és a legutóbbi időkig maga is azon a nézetben volt, hogy ez az egyesületesi bizonyos nagyképszerűsége ráérő asszonyoknak. Azonban rájött arra, hogy

Nagyon fontosnak tartja, hogy éppen a nők szervezkejenek és biztos, határozott célkitűzéseik legyenek. Nem mond vele újat, ha azt állítja, hogy a nők a családnak, az otthonnak, házuktájtának, munkahe-lyüknek jó vagy rossz szellemei. Úgy vigyáznak azért a nők magukra. Példák vannak arra, hogy egy nő mennyire befolyásolhatja a környezetét.

Igy vagyunk magyarságunkkal is. Ha azt mondom, szeressük hazánkat, ezzel már azt is megmondtam, hogy ragaszkodjunk hozzá, életünk végéig, jobban-rosszban kitartsunk mellette. Ne elégedjünk meg azzal, hogy kritizáljuk fajtánkat, népünket, zászlókat lobogtassunk, éljenezzünk, nagy kokárdákat tűzzünk ki a mellünkre, hanem

dolgozzunk hazánkért, legyünk készek áldozatokra, sőt a legnagyobb áldozatra is.

Nem szavakkal, hanem tettekkel. Ne legyen soha alkalom széthúzásokat leküzdeni, hanem forrjunk már az indulásnál egybe, tartsunk össze, munkálkodjunk önzetlenül népünk, fajtánk, községünk javán. Köves-sünk el mindent, hogy minél kevesebb baj legyen közöttünk. Segítsünk egymáson jó szívet, szeretettel, igyekezzünk letörölni az élvez-gyekek, árvák könnyeit és ne riad-

Engel Jakab

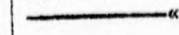
gyapjúfonó

ajánlja kiváló minőségű gyapjúfonókat és bér munkát vállal

Pécs, I. Ferenc József út 13.
Telefon: 11-08 751

junk vissza az áldozatoktól, hiszen egyelőre a hazánk még nem kéri tőlünk férjeinket, gyermekeinket, az áldozatok egyelőre csak személyes kényelmünkön jelent bizonyos lemondást. Minden gondolatunk azokkal legyen ezekben a sorsdöntő napokban, akik messze a magyar határoktól, életüket nem kímélve, piros véruket ontva küzdenek a magyar hazáért, a boldogabb magyar jövőöért és egy békés, szabad Európáért. Nagy lelkesedéssel fogadták a jelenlevők a Főtisztelt Asszony lekes, komoly megnyitóját, majd a Főtisztelt Asszony felhívására, hogy a messze távolban küzdő katonáink részére minél több áldozatot hozzunk, a jelenlevők lelkesen azonnal 45 pengő 75 fillért adtak össze, amelyből a honvédek részére sálak kötése gyapjút vásárolnak fel.

Agoston Sándorné főtisztelt Asszony megnyitó szavai után megalakították a tisztikart, a választmányt és a különböző bizottságokat, melynek eredményeként megválasztották elnöknek Agoston Sándorné Főtisztelt Asszonyt, alelnökké id. Tóth Lajosné Fehér Lidiát, titkárné Vargha Judit, Kozma Blanka és Németh Mihályt, pénztárnokká Németh Lidiát, ellenőrök: Fehér Julianna és Kozma Lászlóné, háznagy Bányai Gyuláné, választmányi tagok: Óri Jánosné, Óri Gézáné, Bátor Klárika, Fehér Jánosné, Fehér Zsuzsika, Fehér Julianna, Spanagel Mariska, Csoma Mária, Szitás Sándorné, Batori Dávidné, Fekete Istvánné Barna, Barina Irén, Kozma Irma, Csoma Mihályné, Szigei Danielné, Sárközi Ferencné, öz. Nagy Józsefné, Gál Jánosné Szűcs, Tarkó Istvánné, Baksa Józsefné, öz. Fehér Józsefné, Kántor Lajosné id., ifj. Józsa Kálmánné, Harangozó Jánosné, Varga Jánosné Kelemen, Király Lajosné Végh, Harangozó Lajosné Juhász, Vig Sándorné Tolnai, Pap Károlyné Józsa, Orosz Lajosné Bácsi, Németh Zsófia, Albert Józsefné Pál, Farkas Mihályné Balog Taggyűjtő bizottsági tagok: öz. Bajti Gáborné, Fehér Lajosné S. Fábian Péterné, Szegényügyi bizottság: Fábian Péterné, Sági Józsefné, Tóth Sándorné Fehér, Ruhaszabás és varrásügyi bizottság: Halassi Jánosné, Fehér Rózsika övönő, Sárossy Istvánné. Szeretetesomagok küldését rendező bizottság: Bartha Gáborné, Rehér Lajosné Sajtó, Szilágyi Dezsőné, Bátor Jánosné Németh, Vigalmibizottság: Pál Lajosné, Szilágyi Imre, Szilágyi Imréné, Bányai Gyuláné, Belánszky Gyuláné, Fehér Rózsika övönő, Vargha Judit, Németh Lidia, Sipos Gizella, Pál Rózsa, Takács Lidia.

Történelm az új belga jótékony sági bélyegeken. A belga térségű céljaira ez évben kibocsátott bélyegeken az ország igen mozgalmas történelmi múltjából merített jeleket láthatunk. Az igen érdekes tervezésű bélyegeken a következő történelmi fejekkel láthatjuk: V. Károlyt, Jó Fülöpöt, Bátor Károlyt, ortult Johannát, stb

Szenttamáson megalakult a Szociális Missziós Társulat

Szenttamásról jelentik: A Szociális Missziós Társulat helyi szervezete most tartotta meg alakuló közgyűlését. A közgyűlésen a missziós központ nevében Hajós Alexandra S. M. nővér vett részt.

Rövid ima után Gaertner plébános üdvözölte a megjelenteket, majd ismertette a missziós társulat céljait. Ezután Hajós Alexandra missziós nővér ismertette a társulat munkásságát, majd a vezetőség megválasztására került sor.

Elnöknek lett Knéfély Lajosné, díszelnöknek Kuszli Dezsőné, ügyvezetőelnöknek Vajna Gyuláné, alelnöknek Major Lajosné, Andróczki Aladárné, Ujvári Mihályné és Lestár Ferencné, pénztáros Gyenes Péterné, titkár Ugray Ferencné, a hitbuzgalmi csoport vezetője özv. Kisepor Istvánné, özv. Dukai Pálné, Ve-

lez Istvánné, özv. Csuzdi Józsefné, Németh Mihályné, Galik Ferencné, özv. Botka Istvánné, második csoport, szegény gondozó, vezetők Székely Irén, Sztankovszky Józsefné, Kiss Mártonné, Kiss Lajosné, özv. Lestár Ferencné, Sztantity Erzsébet, Kálmán Andrásné, Vicsok Orbánné, harmadik csoport, a beteglátogatók csoportja dr. Major Lászlóné, Fekete Kálmánné, Serfőző Gáspárné, Székely Irén, Vastagh Rozália és Sütő Ferencné, kulturális csoport dr. Major Lászlóné, Major Lajosné, Ujvári Istvánné, Lestár Ferencné, Sztankovszky Józsefné, Morvay Antalné, Halassy Margitka, Kovács Margitka, Dudás Mihályné, Knéfély Lajosné, Balázs Vilmosné, Horváth Gyuláné, Ga'anthay Lászlóné, Gyenes Péterné, pénztárnokok Gálík Anica és Bergel Etelka.

Kulai bál hírek

161 sikeresült dalosünnepélyt rendezett a Kulai Iparosdalárda
A KAFC Katalin-bálat rendez vasárnap

Kuláról jelentik: Az Iparosdalárda nagyszerűen sikerült dalosünnepélyt rendezett, amelyen a nagyot fejlődött Dalárda kedves meglepetést keltett kitűnő szereplésével. A sikerért nagy mértékben illeti dícséret Tóth Júlia polgári iskolai zenetanárnőt, valamint Kovács Károly tanítót, akik mindent megtettek a Dalárda fellendítésére.

A műsor keretében bevezetőül a Magyar Hízeket énekelte el a férfiak. Utána Gara József ref. lelkes mondott nagyhatású beszédet. Ifjú Kovács Sándorné magyar nótákat énekelt, Bognár Juliska és Kiss Ferenc táncoktató mutattak be fémó sikerrel, majd Koncz Miska énekszámainak tapsolt lelkesen a közönség. A visszatérő Nagymagyar-

ország vetítése mély hatást váltott ki a jelenlétből. Kula közönsége szívesen várja a többi dalestétet.

A Kulai Atletikai Focci Club vasárnap este Katalin-bálat rendez a Zöldkert-vendéglőben. A bál iránt rendkívül nagy az érdeklődés annál is inkább, mert a KAFC Katalin-bálja lesz az utolsó mulatság a bál előtt. A rendezőség minden, a bálon résztvenni szándékozót kér, hogy lehetőleg magyar vagy magyaros ruhában jelenjen meg az esten. A vidékről szintén sokan jelentették be részvételüket. A KAFC karácsonyra nagyszabású mulatságot tervez, amelynek jövedelmét beruházásokra fordítja majd.

Hőfőherke Ujvidéken

Bábszínház a Levente-otthonban

Kosztér Attyó, a legkitűnőbb báb-játékos Ujvidékre érkezett és vasárnap, 23-án, valamint jövővasárnap, november 30-án előadást tart az újvidéki Levente-otthon bábszínház-terében. Mindkét előadás a Hőfőherke, a vadász, a mostoha, hét törpe, a királyfi, az álomtündér és a hóher.

Az előadások mindkét napon délután 3 órakor kezdődnek, helyárok gyermekek részére 20 és 30 fillér, felnőtteknek 50 fillér. Az első újvidéki bábszínházi előadás iránt nagy az érdeklődés.

Liszt Ferenc emlékünnepély Zomborban. A zombori állami tanítóképző fényes külsőségek között ünnepelte meg Liszt Ferenc születésének 130. évfordulóját Waleth Stefánia tanítóképző zenetanár vezetésével. A tanárnő nagy vonásokban vázolta Liszt Ferenc élettörténetét, munkásságát és elvitatlan magyarságát, közben zene- és énekszámokkal illusztrálta a műsort, melyen a Himnusz után Waleth: Ünnepi indulója hangzott el Fischer Margit és Pletikoszich Erzsébet hibátlan intonálása mellett. Csernak Vilma II. osz. növendék Liszt: „Puszta” című darabját játszotta mély átérzéssel. Horváth Aranka 5 éves növendék Liszt II. rapszódiját játszotta bravuros tehnikával, végül a zenetanárnő vezénylete mellett Liszt-műveket énekeltek a tanítóképző másodéves

növendékei, majd Waleth Stefánia zenetanárnő Liszt szerzeményeket játszott a tőle megszokott precizitással. Az ünnepélyt a „Hízeket” elnevezésű fejezte be.

Nagy és eredményes munkát fejt ki a DMKSz kulai fiókja. A DMKSz kulai fiókja nagyszabású téli munkaprogramot dolgozott ki, amelynek megvalósítását már meg is kezdték. Minden hétfőn szerdán és pénteken este népművelési előadásokat rendeznek, amelyeken a magyar történelmet, irodalmat és földrajzot a magyar helyes írást ismertetik és időszaki kérdésekről tartanak előadást. A népművelési előadások programját Vitsek János elnök, Szemethy Kálmán polgári iskolai igazgató és Polich Simon a népművelési bizottság elnöke dolgozták ki. Az előadások megtartására sikerült megnyerni a polgári iskola tanári karát és a tanítói kart, amelynek tagjai a legnagyobb készséggel vállalkoztak a feladatra. Az előadásokat élénk érdeklődés mellett tartják meg, a hallgatóság száma egyre szaporodik, úgyhogy a DMKSz kulai fiókja valóban szép és eredményes magyar kulturmunkát fejt ki.

Az én nótám

Az ítélet hozott bölcsesét és igazat,
Milyet csak a tudás és ihlet sugallhat,
És én megnyugodtam... ah, de nyugalom
Sőt, mint a halál, mély, mint a sírhalom.
Születtem örökös boldogtalanságra...
Ez az én szerelmem bánatos nótája.

DOBOS ÁRPÁD LÁSZLÓ

SPORT

Fontos határozatok, fegyelmi ítéletek az Ujvidéki Alosztályban

Az MLSz Ujvidéki Alosztályának 1941. november 19-én megtartott ülésén a következő jegyzőkönyvet vették fel:

Jelen vannak:

Blazsek Ferenc alosztályvezető, Nemes Károly fegyelmi egyesbíró, Werner Mátyás intéző egyesbíró és Aranyosi Antal titkár.

1. A multheti ítéletidő miatt elmaradt sportakadémiát és válogatott mérkőzéseket

az Alosztály a legelső alkalommal megrendezi, lehetőleg még az őszi idényben...

Mint hogy az egyesületek kiküldötteinek értekezlete is elmaradt, felszólítjuk valamennyi egyesületünket, hogy írásban nyújtsák be kimutatásukat az őszi mérkőzések bevételeiről-kiadásairól és válaszoljanak a következő két kérdésre: a) Mi volt a baj ősszel? és b) Milyen módosítást kívánnak tavaszra? Ezzel az adatgyűjtéssel az a célja az Alosztálynak, hogy a tavaszi idényt szilárdabb alapokra fektesse s ezért minden egyesületnek érdeke, hogy a kívánt kimutatást haladéktalanul beküldje.

2. November 2-án Kishegyesen elmaradt a Bocskai-ada Turul elsőosztályú bajnoki mérkőzés, mert az adai csapat egyórás késéssel jelent meg.

A mérkőzést 0:0 gólaránnyal 2 ponttal a kishegyesi Bocskai javára írjuk.

A kishegyesi egyesület nem kötelezhető arra, hogy az előirt 60 pengős útiköltséget fizesse meg a vendégcsapatnak, minthogy egyórás késés annyi, mintha a Turul meg sem jelent volna; a kishegyesi közönség el is hagyta a pályát. Hogy az elmaradt bajnoki mérkőzés helyett lejátszott barátságos mérkőzést a Bocskai és a Turul milyen feltételekkel kötötte le, abba az Alosztály nem szólhat bele.

3. Az újvidéki Törekvés kéri, hogy az Alosztály új határnapot tűzzön ki a november 9-én elmaradt Törekvés-Petrőci SC ifjúsági bajnoki mérkőzésre. Az alosztály a Törekvés kérémet elutasította s a mérkőzést, amelyet a Törekvés mondott le, 0:0 gólaránnyal és 2 ponttal a Petrőci SC javára írja.

4. Többszöri felszólítás ellenére ki nem fizetett tartozások miatt felfüggesztjük a következő egyesületeket: Petrőci SC (az UFC-nek tartozik 50 pengővel), kizácsi Tátra (Bodor Mihály szöveg, játékosvezetőnek tartozik 8.20 pengővel) és csurogi Hunyadi (az UAC-nak tartozik 100 pengővel). A hitelező egyesületeket kérjük, hogy amikor megkapják követeléseiket,

értesítsék azonnal az Alosztályt, hogy az ügyet töröljük és a felfüggesztést hatálytalanítsuk.

5. Több egyesület kéri, hogy nem-magyar nevű játékosainak az Alosztály adjon magyar nevet; az Alosztály erre nem vállalkozik, mert a névmagyarosítás elsősorban az illető játékos, másodsorban a kérdéses egyesület dolga.

6. A szeptember 28-án elmaradt Kulai AFC—Topolyai SC II bajnoki mérkőzésből kifolyólag a Kulai AFC-nak 64.— pengő rendezési kiadást ismer el az alosztály. Minthogy a mérkőzés a Szabadkai Alosztályhoz tartozó Masirevics játékosvezető meg nem jelenése miatt maradt el,

az ügyet elintézés végett az Alföldi Labdarúgó Kerület (Szeged) Játékosvezető testületének adjuk át.

7. Fegyelmi ítélet: Nagy Árpád

(Temerini TC) a F. Sz. 28 a) pontja elleni vétség miatt egy hónapig, azaz december 2-ig bezárólag nem játszhat. Szilák Szilveszter (Temerini TC) a F. Sz. 30 d) pontjába ütköző vétség miatt egy hónapig, azaz december 2-ig bezárólag nem játszhat. Schlachter Ferenc (Temerini TC) a F. Sz. 31. illetve 30 d) pontjába ütköző vétség miatt egy hónapig, azaz december 21-ig bezárólag nem viselhető intézői tisztségét egyesületében.

Ujvidék, 1941. november 19.-én.

Blazsek Ferenc
alosztályvezető,
Aranyosi Antal
titkár

Rövid sport hírek

A szabadkai Vasutasok Újverbaszon játszanak vasárnap. A cukorgyári csapat elmúlt vasárnapi hatalmas győzelmével a tarsolyában erősen készül a Vasutasok elleni mérkőzésre. A két csapat legutóbbi kora tavaszi találkozója a SzVAK kis gólarányú győzelmét hozta, de azóta nagyot lendült a kerék és a csapatok is nagy változásokon mentek keresztül, miért is a mostani győztest nehéz előre megjósolni. A gyári csapat a SzVAK elleni küzdelemre, mely délután fél 3 órakor kezdődik a zsilipi-pályán, a következő felállításban fog szerepelni: Bajac, — Ménesi, Dénes II., — Keresztes, Dohány, Polyvas — Tomik, Dénes I., Kalocsai, Gömöri, János.

Kulai sporthírek. A KAFC vezetői és szurkolói panaszkodnak és joggal panaszkodnak az egyesület anyagi állapota miatt. Külán, mint hírlik, nagyon számítottak az ígért segísre, amely azonban mindmáig csak ígéret maradt. Az egyesületek általánosan anyagi gondokkal küzdenek s ezek kihatnak a játékosokra is. Hogy miért szerepelnek a délvidéki csapatok olyan gyengén az NB-ben, arra is az anyagi helyzet adja meg a választ. Az anyaországi egyesületek, amelyek a felszabadulás előtt is rendezettebb viszonyok között éltek, mint a délvidékiek, a Délvidék felszabadulása után különösen erősítettek. Alig van vagy talán nincs is olyan egyesület, amelynek ne lenne edzője. Ezt a fényűzést a délvidéki egyesületek nem engedhetik meg maguknak. Játékos-anagy volna bőven is, de nincs, aki játékosokat neveljen belőle. — Az UVAK tekezőit látja vendégül vasárnap a KAFC tekező együttese, bajnoki mérkőzés keretében. A KAFC—UVAK mérkőzést vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel játsszák le a Halász-féle vendéglő tekepályáján.

Az újvidéki Törekvés SC hivatalos hírei. Darvas szövetségi edző, aki jelenleg Ujvidéken tartózkodik, péntek este pontosan 8 órai kezdettel előadást tart a Maros-féle vendéglőben a labdarúgásról. Kérem az összes játékosokat, hogy az előadásra, még 8 óra előtt, feltétlenül jelenjenek meg. — Intéző.

A zürichi győzelem még mindig a magyar sporttársadalom érdeklődésének homlokterében áll. A kedden hazatért magyar válogatottat és vezetőit mind az MLSz, mind az egyesületek és sportbarátok lelkes fogadtatásban részesítették, az elismerésben nem fukarkodik a sajtó sem és magyar örömről mellett nagy cikket közöl a svájci nungu-latról, amely még mindig a vasárnapi szép magyar győzelem hatása alatt áll.

November 21-én kell veszettség ellen beoltatni az ujvidéki kutyákat

FELHÍVÁS

Ebek veszettség elleni oltása.

A 241.500/1941. F. M. sz. rendelet értelmében az ország területén csak olyan ebek tarthatók, amelyek veszettség ellen beoltattak és a beoltás időpontjától 1 év még nem telt el.

Mindazok, akik e rendelet ellenére oltásra kötelezett ebüket veszettség ellen be nem oltatták, kötelesek

f. évi november hó 21-én,

pénteken délelőtt 8—12 óra között a városi tűzoltó laktanyába (Andrássy-utca) elővezetni. Az oltás díja 1.20 P.

Aki ezen időn túl veszettség ellen be nem oltott ebet tart, az 1928. évi XIX. t. c. 100. §-a alapján kihágást követ el, mely két hónapig terjedhető elzárással és 600 P-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

Ujvidék, 1941. november hó 17-én.

vitéz dr. Nagy Miklós s. k.
polgármester.

««(IIII)»»»

FELHÍVÁS! Az ujvidéki Ipartestület vezetősége felhívja tagjait, hogy 1941 november hó 21-én 6 órakor az Iparos Otthon nagytermében Bánfy Károly adóügyi főszámvéző által megtartandó adóügyi előadásra saját érdekükben minél nagyobb számban jelenjenek meg. — A vezetőség.

A vármegyei közellátási hivatal közleményei. Bács-Bodrog vármegye közellátási hivatala közli, hogy termelők kaphatnak burgonyaszállítási igazolványt, ha háztartásoknak szállítanak. A legmagasabb mennyiség három métermázsá. A burgonyaigénylők ebbeli szándékukat jelentsék be a megyei közellátási kormánybiztosnál. — A megyei közellátási hivatal megállapította a kivitelre kerülő élő baromfi árakat. Az árak a következők: csirke 2.50, tyúk, gyöngytyúk, pulyka 2, kacska 2.40, liba 2.70 pengő kilogrammonként.

««(IIII)»»»

Baross

Hírek

Baross Szövetség felhívja az iparos szakosztályok vezetőit, valamint összes iparos tagjait, hogy a hamarosan meginduló ipari közigazgatási tanfolyamra jelentkezzenek. A tanfolyam 32 órát vesz igénybe, az előadásokat előreláthatólag minden második nap az esti órákban tartják meg. A tanfolyam anyaga ipari, közigazgatási ismeretek, adó- és illeték ügyek, OTI és közszállítási ismeretek. A tanfolyam részvételi díja 3.20 P. A szükséges tanfolyamokat a hallgatók ingyen kapják.

A Baross Szövetség vezetősége elvárja, hogy elsősorban maguk a szakosztály vezetők jelentkezzenek erre a rendkívül fontos tárgy tanfolyamra. A jelentkezési határidő szombat, déli 12 óra.

KÖZGAZDASÁG

Megnehezítették a magánosok sertésvágását

Csak az vághat disznót, aki saját maga hízaltja

Ujvidék város polgármestere a magánvágások tárgyában megjelent 8040/941 ME. számú kormányrendelet alapján közhírré teszi, hogy mindazok, akik magánfogyasztás céljaira vágják sertést, kötelesek az első levágott sertés után három, minden további levágott sertés után pedig hat kiló közfogyasztásra alkalmas zsírt beszállítani Schmelcer József kereskedőnél, Ujvidék, Doszitej Obradovics-utca 15. szám alatt.

Aki magánfogyasztásra disznót akar vágni, köteles a sertést előbb a vágóhidra elővezetni, ahol megméri és amennyiben nehezebb száz kilónál, megengedik a vágást. Száz kilót alig elért, vagy annál könnyebb sertést nem lehet vágni. Azonban vágási engedélyt is csak az kaphat, aki

állatorvossal igazolja, hogy legalább hatvan napig maga

hízaltja sertését.

A közellátási hivatal csak akkor ad engedélyt a sertés levágására, ha a magánfogyasztásra szánt sertés tulajdonosa elhozza a vágóhidról az állatorvos igazolását, hogy sertése száz kilónál súlyosabb, tehát vágható, és elhozza magával az igazolást, hogy a disznót legalább hatvan napon át a maga háztartásában hízaltja.

A közellátási hivatal ezzel egyidejűleg közli, hogy mindenki hízalhat sertést házában.

A sertéshízaláshoz szükséges kukoricát is kiutalja a közellátási hivatal, ha a sertéshízaló megmondja, hogy melyik termelőtől akar kukoricát vásárolni. A közellátási hivatalnak ugyanis elég kukorica áll rendelkezésére, mert házról-házra összeírták a készleteket. Takarmányhiány tehát nincsen.

««(IIII)»»»

Eredményesen működik a Baross Szövetség ujvidéki fiókja

A MEGINDÍTOTT TANONCELHELYEZŐ AKCIÓ SORÁN A BÁCSKAI SZÉKELY TELEPEK IFJÚSÁGÁT HELYEZIK EL IPARI ÉS KERESKEDELMI PÁLYÁN — A NŐI TÁBOR DECEMBER ELSEJÉN IPARPÁRTOLÓ DIVATBEMUTATÓT RENDEZ

A Baross Szövetség ujvidéki fiókja részletes jelentésben számolt be eddigi munkásságáról. Az ujvidéki fiók június 15-én alakult meg és a megválasztott vezetőség minden erejével azon fáradozott, hogy az összes ujvidéki keresztyén kereskedőket és iparosokat beszeresse. A szervező munka eredményeként a fióknak jelenleg több mint 500 tagja van.

A Szövetség minden hétfőn este összejövetelt tart. Ezek az összejövetelek olyan közkedveltségnek örvenednek, hogy hétről-hétre 200—300 tag jelenik meg az időszéri kérdések megbeszélésére. Az összejöveteleken több fontos kérdéstről előadásokat is tartottak.

A Baross Szövetség ujvidéki fiókja igyekezett megalakítani az egyes szakmai alosztályokat is. Eddig rendkívül jó eredménnyel működik a fűszerezők, fodrászok, rádió és villanykereskedők, épület és géplaka-

tosok, cipészek, textilereskedők szakosztálya. Gondoskodik a fiók vezetősége arról is, hogy a kereskedelmiügyi miniszter által kiadott szakkönyveket a tagok megismerjék és beszeressék.

Rendkívül nagyjelentőségű az a munka, amit a Baross Szövetség ujvidéki fiókja különböző tanfolyamok rendezésével végez. Nemrég fejeződött be az első könyvviteli tanfolyam, amelynek 50 kereskedő és iparos hallgatója volt. A tanfolyam olyan szép eredménnyel zárult, hogy rövidesen megtartják a második könyvviteli tanfolyamot is.

Nemsokára megindul az iparos közigazgatási tanfolyam is 32 órára terjedő anyaggal. Ezt követik az ipari továbbképző tanfolyamok cipészek, szabók és fodrászok részére, amelyek hathétig fognak tartani.

Megindult az ujvidéki Baross tanoncelhelyezési akciója is, amely a bácskai székeltelepekről szá-

mazó gyermekek felkarolását célozza.

A fiók vezetősége érintkezésbe lépett a telepekkel és a telepi gyermekeket helyezik el tanoncként keresztyén kereskedőknél és iparosoknál. A fiók vezetősége természetesen állandó figyelemmel fogja kísérni az elhelyezett széke'y tanoncok életét és szakmai fejlődését.

Ezenkívül olyan irányú mozgalmat indítottak, hogy az ujvidéki kereskedők, iparosok és gyáriparosok együttesen részt vegyenek a legközelebbi Budapesti Nemzetközi Vásáron és ezzel is dokumentálják Ujvidék kereskedelmének, iparának és gyáriparának fejlettségét. Mozgalmat indított az ujvidéki fiók olyan irányban is, hogy

a Délvidékre mielőbb terjeszszék ki az önállósítási alapok érvényességét, a kisipari hitelakciókat és az ipari gépsegélyt.

Kéri a zsidótörvény alkalmazását is a Délvidéken, továbbá azt, hogy az ipar és kereskedelemügyi miniszter küldjön ki szakértőt Ujvidékre az ujvidéki kisipar és kereskedelem helyzetének kivizsgálására és annak jelentése alapján

tegyenek intézkedéseket a kisiparosok és kiskereskedők megsegítése érdekében.

A közellátás kérdéseinek megoldásában is részt kíván venni a Baross Szövetség ujvidéki fiókja és ezért kérte dr. apatini Fernbach Péter főispán, közellátási kormánybiztos, hogy a közellátást érintő kérdésekben hallgassa meg a Baross Szövetség véleményét is.

A Baross Szövetség ujvidéki fiókjának munkájából kivesszük részüket az ujvidéki nők is. Nemrég alakult meg ünnepélyes külsőségek között a Női Tábor, amely máris eredményesen működik. A Női Tábor első választmányi ülésén elhatározták, hogy

december elsején iparpártoló divatbemutatót rendeznek a Belső Katolikus Körben.

A bemutató részletes műsorának kidolgozására 10 tagu bizottságot küldtek ki. Az esten női ruhákat, női kalapokat és frizurákat mutatnak be.

Nagy napja lesz a Baross Szövetség ujvidéki fiókjának január 18-án. Ez alkalommal tartják meg a tagavató nagygyűlést.

Az avató gyűlésre számos vendéget várnak Budapestről és az ország egyéb városaiból is. Ugyanakkor izléses könyvecskében kiadják a Baross Tagok névsorát és a könyvet kiosztják az ujvidéki polgárság között.

««(IIII)»»»

Német előadás az ujvidéki Kereskedő Otthon nagytermében. Az ujvidéki Német Lektorátus pénteken este kezdi meg 1941/42. évi munkaprogramjának megvalósítását. Ez alkalommal este 8 órai kezdettel a Kereskedő Otthon nagytermében dr. G. Hauptner, a Német Akadémia Lektorátusának vezetője, előadást tart „Persönlicheit und Weltanschauung in der nordgermanischen Antike“ címmel. Az előadás díjtalan, mindenkit szívesen látnak.

A TEBE külön délvidéki körzetet létesít. A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete vidéki osztályának igazgatósága dr. Hegedüs Loránt elnöklete alatt ülést tartott. Az igazgatósági ülés felvette a TEBE tagjai sorába a Délvidék visszatérési pénztárakat. A Délvidéken a TEBE külön körzetet fog alakítani.

APOLLO filmszínház

Telefon 21-93

November 18-tól

PREMIER

A világhódító magyar obsitos vakmerő kalandjai és szerelmei

Háry János

Vidám történet a legpazarabb magyar filmen!

Páger Antal - Dajka Margit - Peihes Sándor

Az óriási érdeklődés miatt gondoskodik idejében helyről!

Az előadások kezdete: hétköznap 5, 7 és 9'15 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9'15 órakor.

Vasárnap és ünnepnap délelőtt fél 11 órakor JAT E

November 25-én éleslövészet lesz Ujvidék északkeleti határában

Hirdetmény

Értesitem a város lakosságát, hogy f. hó 25-én a 16. honvéd hv. zlj. éles lövészetet tart a nemzetközi út, a Titel felé vezető vasútvonal s a réten Káty felé vezető nyári út által határolt területen. A lőtér területe a város határán túl kelet felé Káty község határában folytatódik.

Általános tudnivalók:

1. az éles lövészet 1941. nov. hó 25-én 8 órától 13-ig tart. Aki a fent meghatározott tilalmi időben a lőtér területén tartózkodik, kihágást követ el és elzárással vagy pénzbüntetéssel sújtható.

2. A lőtér területén keresztül vezető összes utakon közlekedni szigorúan tilos.

3. A lakosság a lőtér lezárására kirendelt katonai személyek utasításainak tartozik eleget tenni. Amennyiben egyesek az örök megkerülésével vagy más módon akarják bejutni a lőtér területére, az előforduló balesetekért a honvéd kincstár felelősséget nem vállal.

4. Ha őrszem nem áll, a közleke-

dés akkor is tilos, ha a fent jelzett helyeken piros zászló van kitűzve.

5. A lakosságot nyomatókusan figyelmeztetem, hogy egyes fel nem robbant lövedékek érintése még hosszabb idő eltelté után is életveszélyes, tehát szigorúan tilos.

6. A lőtér területén felállított kincstári tulajdonú képező jelzőtáblákat, sorompókat, zászlórudakat elvinni vagy megrongálni szigorúan tilos. Az ez ellen vétőket baleset esetén büntetőjogi és kártérítési kötelezettség terheli.

7. Ha valaki fel nem robbant lövedéket talált, azt érintés nélkül feltűnő módon galyakkal, kövekkel jelölje meg s közölje azonnal a löveggyakorlat vezetésével (16. hv. zlj. Ujvidék.)

Nyomatékkal felhívom a lakosság figyelmét az utasítások pontos betartására az esetleges szerencsétlenségek elkerülése végett.

Ujvidék, 1941. évi nov. 18-án

vitéz dr. Nagy Miklós s. k.
polgármester.

OGLAS

Izveštavam gradsko stanovništvo da će 25-og o. m. 16. honvéd granični lovački batalijon održati bojno gađanje te zabranjujem svako kretanje u granicama internacionalnog drumca Titelsko železničko pruge, i letnjeg puta koji vodi za Kač, od gradske cigljane, preko staroga nasipa kroz rit. Bojno gađanje pružuje se ka istočnom delu hatara te zalazi i u Kački hatar.

OPŠTA UPUTSTVA

1. Bojno gađanje počinje 25. nov. o. g. u 8 h i trajeće do 13 h. istoga dana. Svako ono lice koji se, u pred odrednom međuvremeno bude kretao u pomenutim granicama, povlači na sobom kaznu zatvora, ili pak novčanu kaznu.

2. Zabranjujem svaki saobraćaj u odrednim granicama gde se vrši bojno gađanje.

3. Stanovništvo je dužno, za sve vreme trajanja gađanja pokoravati se uputstvima na tu svrhu odrednim vojnim licima. Ukoliko pojedina lica, bilo kojim putem uđu u krug bojnog gađanja vojna vlast neće snapati nikakvu odgovornost za bilo kakav nesrećni slučaj.

4. U slučaju da, na bilo kome mestu, ne bude postavljena straža a na tim mestima bude istaknuta crvena zastava zabranjujem svaki saobraćaj.

5. Opominjem stanovništvo da one bojne metke koji nisu eksplozivni mesmeju dirati, jer su isti i poslo dužeg vremena, opasni po život; dakle stoga se isto najstrožije zabranjuje.

6. Za vreme trajanja bojnog gađanja sve postavljene oznake: table, rampe, kolce za barjake, odneti ili ih kvariti strogo je zabranjeno. Protiv takvih lica pokrenuće se kako materijalni, tako i krivični postupak.

7. Sva ona lica koja pronađu neeksplozivne bojne metke, da ih sa vidnim oznakama označe granjem ili kamenjem, a da iste ne dodiruju. O tome odmah izvestiti najbližu vojnu vlast. (16. honvéd határ vadász zlj. Ujvidék.)

Ponovo pozivam stanovništvo, da se strogo pridržava gornjih uputstava da bi se time izbegle nesrećne slučajeve.

Ujvidék, 1941. november 18.

Dr. vitéz Nagy Miklós s. k.
gradonačelnik.

MAGYAR BANK

és Kereskedelmi Részvénytársaság

BUDAPEST

SZABADKAI FIÓKJA

Kossuth utca 4 szám, a fiók régi helyiségében

Az intézet alapítási éve: 1890 Telefon: 202 Sürgőnycim: Coloniale

Folyósít kölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett
Elfogad gyűmölcsötetésre folyószámla- és takarékbetéteket a legkedvezőbb kamatozással

Tőzsdéi megbízásokat, átutalásokat, devizaüzleteket a leggyorsabban és legpontosabban teljesít

Felvilágosítást nyújt a banküzlet minden ágában

APRÓHIRDETÉSEK

ELADÓ

EGY KETKEREKÜ vaskoci eladó. Gim kiadóban. 10631

RÉGOTA fennálló élelmiszertüzet olcsón eladó. Ujvidék, Andrássy-út 14. szám. 10498

KIADÓ

BÜTOROZOTT szoba, két ágyas, modern, világos, fürdőszoba használatával azonnal kiadó. Tompa Mihály utca 4, földszint jobbra. 10762

ÜTSZOBÁS, komfortos lakás azonnalra kiadó. Ujvidék, Lövész-utca 12. Érdeklődni dr. Laurovitsnál, Bárdossy 31, telefon 29-79. 10812

TAKARITÁSÉRT szoba és konyha kiadó (lakható). Pozsonyi-utca 11 alatt. Nagyilmán. 10817

KERESLET

HASZNALT ZONGORÁT keres megvételre a Délvidéki Konzervatórium, Ujvidék, Horthy Miklós sugárút 3, telefon 27-02. 10809

JÓLFOZÓ MINDENES, jó bizonyítványokkal december 1-re felvétetik. Petőfi Sandor-u. 43 szám alatt. 19819

FIATAL HENTES- és mészárossegédet felvesszünk. Ujvidék, Szent-Erzsébet-utca 4. 10813

SEGÉDMUNKÁST, fiatal, esetleg lakatos ismeretekkel felvessz a Farkas és Dürbeck-nyomda. Ujvidék, Petőfi-u. 30. 10810

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Mindazoknak, akik felejtetetlen halottunk

Somogyi Ferenc

vasutas temetésén megjelentek, részvénytulajdonosokkal, virágadományokkal mely fajtalmunkon enyhíteni igyekezték, ezúton mondunk hálas köszönetet. Külön köszönetet mondunk a MAV főnökhelyettes és alkalmazottai, valamint a Heraklesz tekezősport egyesületnek a temetésen való megjelenésükért. Ujvidék, 1941. nov. 20.

A gyászoló család

1029/1941. sz.

Árverési hirdetmény

Horthyvára község előjárósága a község tulajdonát képező vadászati jogot 1941. évi november hó 30-án délelőtt 10 órakor a község házában tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adja 6 évre.

A község területe 9417 kat. hold 767 ö. l.

Kikiáltási ár 400 pengő. Bánatpénz 100 pengő. Biztosíték: egy évi haszonbér készpénzben. Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Árverezni csak érvényes fegyvertartási engedéllyel és vadászjeggyel lehet.

Horthyvára, 1941. november 15.

Községi előjáróság

TRUPPEL BÉLA

az ország egyik legnagyobb hangszerüzlete a „Hohner” harmonikák vezérképviselője és lerakata. Ujvidék, Duna-utca

KÜLÖNFÉLE

FIGYELEM! Holnap este HALASZ-LE TÜRÖSCSUSZAVAL. Sárközi híres cigányzenelára muzsikál. Bárány vendéglő, Andrássy-út 22. — Abonnenseket felelvesszünk. 10804

PAPLANT készítenek pehelyből, gyapjuból és vattából. Ugy ujak, mint régiek átdolgozását vállalom. Házakhoz is megyek. Bulyovcsics Béláné, Ujvidék, Magyar utca 53.

NYILTTÉR

Párnapos távollétemet, amit Ujvidék tüzelőanyaggal való el látásának érdekében lelkiismeretes munkában az Anyaország területén töltöttem, ismeretlen ellenségeim ocsányul arra használták fel, hogy a legképtelenebb hazugságoktól nem-szögő híreket terjesztve rólam, gázdul befektetni igyekeztek Ujvidék lakossága előtt. Az ismeretlen komizkodóknak üzenem, hogy a dolgoknak végére fogok járni és jelen-telenen rágalmaikért az illetékes hatóságoknál felelni fogok.

A sötétben férgékként bujkáló rágalmozók kiletének kinyomozásában kérem barátaim és jó ismerőseim szíves támogatását.

Ujvidék, 1941. nov. 20.

VINKOVICH JÓZSEF

fa- és szénnagykereskedő.

11450 számú Milits Zsivojin névre szóló bevásárlási könyvemet elvesztettem, mai nappal érvénytelenítem.

Ujvidék, 1941. november 20.

Milits Zsivojin

Gábel József névre szóló 19583 számú bevásárlási könyvet a mai nappal érvénytelenítem.

Ujvidék, 1941. november 20.

Gábel József

Árverési hirdetmény

Folyó évi november hó 23-án délelőtt 9 órakor a felsőkaboli „Patriárkapusztán” (vasútállomás Káty és Tiszakálmánfalva) tenyészmarha és levágásra való marha kertül nyilvános árverésen eladásra.

Alsókaboli, 1941. november 21.

Birtok intézősége,
Alsókaboli

Reggeli Újság

N A P I L A P

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58

Kiadó: André Dezső

ELŐFIZETÉS:

Egy hóra postai kikézb. P. 3.—
Három hóra postai kikézb. P. 8.70

Aki nem posta, hanem helyi árusító útján kívánja a lap kézbesítését, annak a kihordásért az árusító —.60 fillért számít fel